

Programma NGP

**Nederlands Gereformeerde
Predikantenopleiding**

2017-2018

Nederlands Gereformeerde Predikantenopleiding (NGP)

De Nederlands Gereformeerde Kerken (NGK) hebben in 2004 besloten tot het oprichten van een eigen aanvullende predikantsopleiding. Tot die tijd werden studenten bijgeschoold in het kader van de Theologische Studiebegeleiding (TSB). Deze NGP is verplicht voor hen die predikant willen worden in de NGK en na 1 september 2005 met de theologiestudie zijn begonnen. De NGP is een kerkelijke opleiding die aanleunt tegen die van de Christelijke Gereformeerde Kerken in Apeldoorn. Het NGP-programma beslaat ongeveer 20% van het totale opleidingsprogramma.

Theologie studeren? Daar word je samen wijzer van.

NGP

Nederlands Gereformeerde Predikantenopleiding brengt de eigen kleur in je theologieopleiding. Meer weten? www.ngp.ngk.nl

NGK
Nederlands Gereformeerde Kerken

Studenten die predikant in de NGK willen worden, dienen naast het eigen aanvullende opleidingsdeel een master theologie te behalen. Wie zich als student inschrijft bij de Theologische Universiteit Apeldoorn (TUA), volgt het studieprogramma van de TUA en krijgt daarbij vrijstellingen die overeenkomen met de omvang van het NGP-programma. De omvang van het uitruilpakket is momenteel 75 EC. De studielast is gelijkelijk verdeeld over bachelor- en masterfase.

Ook met de Theologische Universiteit Kampen (TUK) is een uitruilpakket overeen gekomen.

Wie via de ETF afstandsonderwijs volgt kan aldaar rekenen op enkele vrijstellingen in de keuzevakken.

Studenten die elders de hoofdopleiding volgen, kunnen zich aanmelden bij de opleidingscoördinator van de NGP. De colleges worden op twee vaste dagen gegeven (maandagmiddag en woensdag). Woensdag is de belangrijkste collegedag.

Bezoekadres NGP-locatie:	NGP-kamer in B-gebouw
Opleidingscoördinator:	dhr. P. van Veen; e-mail: oc.ngp@ngk.nl
Postadres:	Wilhelminapark 4, 7316 BT Apeldoorn
Secretaris bestuur:	dhr. W. van Rijnsouw; e-mail: secr.ngp@ngk.nl
Website:	ngk.nl/werkvelden/ngp

Aard van het NGP-programma

Het onderwijsprogramma van het Nederlands Gereformeerde Predikantenopleiding is een aanvullend theologisch programma, dat aansluit bij de gangbare BaMa-structuur. Het NGP studieprogramma moet gelezen worden in relatie met het studieprogramma van de TUA. Door clustering van studiejaren wordt geprobeerd de lesgroepen voldoende groot te houden voor efficiënt onderwijs.

Binnen het **Bachelor-deel** van de opleiding ligt het accent op verwerving van kennis en vaardigheden. Brandpunten hierbij zijn de aandachtsvelden homiletiek, Bijbelkennis, hermeneutiek en pastoraat (pastoraal gesprek en pastorale stage). Binnen het **Master-deel** van de opleiding ligt het accent op verdieping en operationalisering van opgedane kennis en vaardigheden. Brandpunten hierbij zijn de aandachtsvelden het theologisch-eigene van de NGK, het functioneren van de geloofsleer, preekbeurten, de relatie van modern Bijbelonderzoek tot de confessie, functioneren van het kerkrecht gerelateerd aan de identiteit en context van de NGK.

Gedurende het gehele traject is er aandacht voor homiletiek en persoonlijke vorming. De eindstage (studieonderdeel 3.11) wordt gevolgd door studenten die zich voorbereiden op het predikantschap. De

leerbijeenkomsten preekconsent (3.13) zijn vervolgens bestemd voor hen die nog niet in een gemeente werkzaam zijn en aan wie preekconsent is verleend. Voorts ontvangen beginnende predikanten vanuit de NGP verplichte werkbegeleiding in de eerste drie jaar van hun predikantschap. Vanaf 2017 komt daar het prioschap voor in de plaats (predikant in opleiding).

Eis: deugdelijke hoofdopleiding volgen

Volgens het besluit van de Landelijk Vergadering van de NGK zijn NG theologiestudenten die vanaf september 2005 zijn gaan studeren voor het predikantschap verplicht om de NGP te volgen als aanvullende opleiding. Eerder al bepaalde de LV-Doorn 1998 dat een met een masters (of doctoraal) examen afgeronde opleiding aan de TU-Kampen (Broederweg) of de TU-Apeldoorn een *deugdelijke theologische opleiding* is. Met de ETF te Leuven heeft de NGP een uitruilpakket afgesproken voor wie na de ETF verder wil met de NG predikantsopleiding (ca 75 ec). Ook het Baptisten-seminarium kan een vertrekpunt zijn voor een theologische studie.

Indien de student een ander doctoraal diploma heeft (bijv. Bijbelwetenschap) of op andere wijze een vergelijkbare studie heeft voltooid (buitenland), is overleg met de NGP noodzakelijk en worden afspraken gemaakt over vereiste aanvullende studieonderdelen. Hoewel de totale omvang meestal beperkt is tot ca. 85 ec, bedraagt de doorlooptijd van een dergelijk pakket doorgaans drie jaar. De gemaakte afspraken worden in het attest vermeld.

Prio-schap vanaf 2015

Vanaf 2015 is de regeling voor het prio-schap ingegaan. Voor studenten die na 1 juli 2011 zijn ingeschreven voor de studie theologie en die gemeentepredikant willen worden, is het prioschap verplicht. Zie verder hierover aan het einde van deze studiegids. Het prio-schap valt niet onder de opleiding zelf, maar valt wel onder de verantwoordelijkheid van het NGP-bestuur.

Henk de Jong-leerstool e.a.

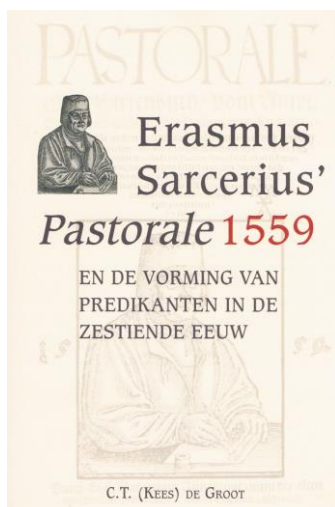
Per 1 oktober 2014 bekleedt prof. dr. Jaap Dekker aan de TUA de Henk de Jong-leerstool. Prof. Dekker is sindsdien bijzonder hoogleraar 'Bijbelonderzoek en identiteit in Nederlands Gereformeerd perspectief'. Binnen de Nederlands Gereformeerde kerken is drs. Henk de Jong jarenlang van grote betekenis geweest voor de opleiding van enkele generaties predikanten. Theologisch ligt de betekenis van De Jong vooral op het vlak van de doordenking van de relatie tussen het Oude en Nieuwe Testament. Via de website van de NGP zijn tal van lezingen van deze creatieve bijbelgeleerde te downloaden (zie Studiecentrum). De leerstoel is enerzijds een erkenning voor het theologische werk van De Jong, anderzijds biedt het ook ruimte aan het eigen geluid van de

NGP. De inaugurele rede van prof. Dekker is verkrijgbaar als Apeldoornse studie nr 64, getiteld *Jesaja doelde op Jezus. Een christelijke kijk op God in het boek Jesaja*.

De bedoeling is dat deze leerstoel vruchtbaar zal zijn voor kerk, opleiding en onderzoek. Prof. Dekker is vanaf 2015-16 ook begonnen met het aanbieden van keuzevakken aan de TUA.

Voorts is vermeldenswaard dat de openingsrede van het academisch jaar 2016-17 aan de TUA werd gehouden door NGP-docent dr. Ad van der Dussen. Zijn rede is inmiddels beschikbaar als Apeldoornse Studie nr 68, *Voorwaarts leven. Over de voorlopigheid van de goede schepping*.

Ten slotte mag met ere worden vermeld dat NGP-docent dr. Kees (C.T.) de Groot op 14 december 2016 te Apeldoorn promoveerde op het kerk-historische onderwerp dat zich richt op de vorming van predikanten: *Erasmus Sarcerius' Pastorale 1559*. Het boek bevat ook aanbevelingen voor de hedendaagse kerkelijke praktijk.

Juridische regelingen, rechtsbescherming studenten

Voor de studenten is het belangrijk om te weten waar men terecht kan met een bepaald probleem of klacht. In de regelingen omtrent personeel en studenten wordt zoveel mogelijk aangesloten bij landelijke NGK-regelingen en bij regelingen aan de TUA. De regeling "Rechtsbescherming TUA" is automatisch van toepassing op NGP-studenten en op de aan de NGP verbonden docenten en medewerkers, met de volgende nuancering:

1. Regeling meldpunt klachten en geschillen

Deze regeling is van kracht op alle studenten en medewerkers NGP. In plaats van 'college van Bestuur dient te worden gelezen 'Bestuur van de NGP'.

2. Reglement voor de behandeling van geschillen (bezwaar- en beroepschritten)

Dit reglement is onverkort van toepassing op alle NGP-studenten en -personen. Als het gaat om geschillen waarbij een NGP'er is betrokken, dient in dat geval de geschillenadviescommissie door het College van Bestuur van de TUA in overleg met het bestuur van de NGP te worden ingesteld.

3. Reglement College van Beroep Examens

De TUA-regeling geldt voor alle onder de NGP vallende tentamens en examens. Bij geschillen waarbij een NGP'er is betrokken, dient het College van Bestuur van de TUA in overleg met het bestuur van de NGP de samenstelling van het college van beroep te bepalen.

4. Klachtenregeling seksuele intimidatie

Niet de TUA 'Klachtenregeling seksuele intimidatie' is van toepassing, maar de regelingen van het binnen de NGK functionerende Meldpunt Seksueel Misbruik.

5. Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

Het bestuur brengt de algemene Meldcode onder de aandacht van alle bij de NGP ingeschreven studenten en van alle bij de NGP betrokken personen en verzoekt hen in voorkomende gevallen te handelen conform dan wel in de geest van de Meldcode. Het bestuur heeft de voorkeur om aan te sluiten bij de vertrouwenspersoon binnen de TUA.

6. Klachtenregeling wetenschappelijk integriteit

De TUA-regeling is van toepassing op klachten jegens een docent van de NGP. Indien de benoemde interne vertrouwenspersoon te weinig vertrouwen geniet van de partijen kan een eigen vertrouwenspersoon worden benoemd.

7. Klokkenluidersregeling

De regeling is integraal van toepassing op alle studenten die bij de NGP zijn ingeschreven en op alle personen die bij de NGP in dienst zijn dan wel op enigerlei wijze met de NGP in relatie staan.

Docenten

Aan de NGP zijn de volgende docenten verbonden.

prof. dr. J. Dekker (Bijbelvakken)

dr. A. van der Dussen (systematische theologie)

dr. C.T. de Groot (verkondiging)

drs. P.A. Strating (praktische theologie)

dhr. P. van Veen (onderwijskunde en didactiek)

Toegevoegde vakdocenten zijn:

ds. F. Blokhuis (Bijbelkennis)

drs. M. de Jong (catechetiek)

dhr. D. Mostert (persoonlijk functioneren)

dr. D. Timmerman (kerkelijke vakken)

Voor overige zaken en NGP Studiecentrum zie de website.

1. Overzicht vakken en studielast per leerjaar

Onderstaand overzicht betreft een studiepakket van 75 EC. Sommige vakken worden als cyclus gegeven (homiletiek, persoonlijk functioneren). Andere vakken worden beurtelings gegeven (identiteitsvakken in de masterfase; pastoraal gesprek 1 en 2). Per september 2015 is het vak Praktische Theologie omgezet in 'Praktisch-theologische verkenning van kerkelijk praktijk'. Ook zijn de titels van enkele vakken aangepast om de inhoud ervan beter weer te geven. De tabel laat zien dat de uitruil met de TUA per jaar niet gelijk is. Afhankelijk van de groepering en planning kunnen studenten enkele derdejaars vakken ook al in het tweede jaar volgen.

OPLEDINGSTABEL geldend vanaf 2015

studiejaar:			Ba-1	Ba-2	Ba-3	Ma-1	Ma-2	totaal
Doorlopende vakken								
3.1.1	Verkondiging	Preekbesprekingen (8 p.j.)	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	5,0
		Preekbeurten (5x 1ec)			1,0	2,0	2,0	5,0
		Kritiekbeurten (3x 0,2 ec)			0,2	0,2	0,2	0,6
3.1.2	Homiletiek collegecyclus	Colleges homiletiek Ba+Ma	1,25	1,25	1,25	1,25		5,0
		Opdrachten homiletiek	0,4	0,8	1,0			2,2
3.1.3	Preekpresentatie	interne cursus				0,6		0,6
3.2	Themaweekend	Weekend NGP	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	1,5
3.3	Exegese-thema's bijbelvakken	2xThemamiddag+opdracht	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	3,5
Basis NG-vakken bachelorfase								
3.4.1	Bijbelkennis OT	Werkcolleges+zelfstudie	3	*				3,0
3.4.2	Bijbelkennis NT	Werkcolleges+zelfstudie	*	2,0				2,0
3.5	Oriënterende stage	8dd+literatuur+verslag	1,5					1,5
3.6.1	<i>Bachelor-cyclus Hermeneutiek:</i>	Werkcollege cyclus						
3.6.2	Christelijk lezen van het OT	studie+presentatie		2,7				2,7
3.6.3	Een goede verstaander...	studie+presentatie			2,5			2,5
3.7	Ned. Kerkgeschiedenis na 1800	Colleges		*	2,5			2,5
NG-identiteitsvakken masterfase								
3.8.1	<i>MA-cluster identiteit NGK:</i>	Collegecyclus						
3.8.2	Evangelisch Neocalvinisme	studie+presentatie				2,5		2,5
3.8.3	Kritisch en gelovig Bijbel lezen	studie+presentatie				2,5		2,5
3.8.4	Kerkelijk samenleven in de NGK	studie+werkstuk					2,5	2,5
3.8.5	Dienstbare Dogmatiek	studie+presentatie					2,6	2,6
Beroepsvaardigheden ba+ma-fase								
3.9.1	PT verkenning kerkelijke praktijk	Werkcollege cyclus		2,0	*			2,0
3.9.2	Pastoraal gesprek 1	Cursus Pastoraal gesprek			0,8			0,8
3.9.3	Pastoraal gesprek 2	Cursus Motiverend gesprek				0,8		0,8
3.9.4	Pastorale stage	8dd+literatuur+verslag			1,5			1,5
3.9.5	Catechese en didactiek	Cursus		*	2,0			2,0
3.9.6	Persoonlijk functioneren	Cursus, 6 bijeenkomsten	1,0	1,0	1,0	1,0		4,0
3.10	Assessment	1 dag, einde bachelorfase			p.m.			0,0
3.11	Eindstage in NGK gemeente o.a.	praktijkstage 5e of 6e jaar					16	16,0
3.12	Mentoraat	mentorgesprekken	0,1	p.m.	p.m.	0,1	p.m.	0,2
3.13	Preekbevoegdheid en attest	leerbijeenkomsten					p.m.	
NGP Totaal ects							25,3	75,0
TUA Vrijstelling ects			5,0	17,5	12,5	25,0	15,0	75,0
*kan ook in 2e/3e jr worden gevolgd								
verschil EC per jaar			-4,25	5,75	-3,25	12,1	-10,3	

Bachelorfase NGP totaal: **36,75** Ma **38,25** (samen 75 EC)
 Vrijstelling TUA uitruil Bachelor: **35,0** Ma **40,0** (samen 75 EC)

Keuzevakken voor TUA-studenten

Acht in de studiegids gemarkeerde NGP-vakken (*) kunnen als keuzevak door TUA-studenten gevolgd worden en hebben ongeveer dezelfde omvang als een TUA-keuzevak. Daarnaast kan de cursus pastoraal gesprek als aanvulling worden gevolgd (geen uitruil). De planning van de keuzevakken is als volgt (vetgedrukt = wordt in 2017-18 gegeven):

Bachelorfase (B- en C-jaar):

Het christelijk lezen van het Oude Testament (3.6.2; 2,7 EC)

Een goede verstaander... over auteurs, teksten en lezers (3.6.3; 2,5 EC)

Praktisch-theologische verkenning van kerkelijke praktijk (3.9.1; 2,5-2,8 EC)

Pastoraal gesprek 1 (Tot de kern komen; 9.3.2; 0,8 ec)

Pastoraal gesprek 2 (Motiverende Gespreksvoering; 9.3.3; 0,8 EC)

planning

2017-18 blok 4

2018-19

2018-19 blok 3-4

2018-19 blok 2

2017-18 blok 2

Masterfase (D- en E-jaar):

Evangelisch Neo-calvinisme (3.8.2, 2,5 EC)

Kritisch en gelovig Bijbellesen: bijbelonderzoek en identiteit (3.8.3; 2,5 EC)

Kerkelijk samenleven in de NGK (3.8.4; 2,5 EC)

Dienstbare dogmatiek (3.8.5; 2,7 EC)

2017-18 blok 3

2018-19

2017-18 blok 1-2

2019-20

Ba+Ma tezamen (A- t/m E-jaar):

Themacolleges bijbelvakken (2x); thema wordt aangekondigd (3.3; 0,7 EC)

2017-18 blok 1 woe

(13 sept en 11 okt 2017)

Voor de planning is overleg met de opleidingscoördinator van de NGP gewenst. (oc.ngp@ngk.nl)

2. Verantwoording studieprogramma en uitruil

Op het eerste gezicht kan het NGP-onderwijsprogramma de indruk wekken dat binnen het Bachelor-deel van de opleiding weinig aandacht wordt geschonken aan geloofsleer en kerkelijke identiteit, en dat binnen het Master-deel van de opleiding geen aandacht wordt geschonken aan de bijbelvakken. Dat is echter wel het geval, en wel op de volgende wijze:

a. Allereerst moet het NGP-programma gelezen worden *in relatie tot het studieprogramma van de TUA*. Dan wordt enerzijds duidelijk dat het Bachelordeel van de opleiding aan de TUA ook geloofsleer, kerkgeschiedenis en kerkelijke praktijk omvat (denk aan de TUA-studieonderdelen algemene kerkgeschiedenis, Nederlandse kerkgeschiedenis). Anderzijds wordt duidelijk dat in het TUA Master-deel van de opleiding ook de bijbelvakken zijn opgenomen. Zie voor de praktische uitruil de tabel op de volgende pagina.

b. In de tweede plaats is *integratie* kenmerkend voor de aanpak binnen het NG-onderwijs programma, vooral bij de preekbesprekingen. Er is niet altijd een strikte boedelscheiding van bijbelvakken enerzijds en aan de geloofsleer en kerkelijke identiteit gerelateerde studieonderdelen anderzijds. Het is vooral met het oog op het moment van toetsing van de bestudeerde onderdelen dat er een zekere onderscheiding is aangebracht. In de praktijk zullen er vooral in de verschillende collegegetrajecten tal van onderlinge raak- en verbindingspunten zijn. Ter illustratie:

- Bij de door alle studenten bij te wonen preekbesprekingen (3.1.1) zijn niet alleen homiletiek en exegese, maar ook de liturgiek, geloofsleer en hermeneutiek aandachtsvelden. De betreffende docenten hebben samen een geïntegreerd stappenplan ontwikkeld voor het maken van een preek.
- Dankzij de themacolleges (3.3) krijgen de bijbelvakken voor alle studie jaren extra aandacht.
- Bij de mastercyclus Identiteit (3.8) richt de aandacht zich o.a. op de plaats van de Schrift in de dogmatiek en op de verwerking van het voortgaande bijbelonderzoek binnen de eigen theologische en confessionele context. Dit betekent dat ook in het kader van de Master-collegecyclus de bijbelvakken nog volop meedoen.

Uitruil met de theologieopleiding aan de TUA

Sinds september 2010 heeft het met de TUA uitgeruilde NGP-pakket een omvang van 75 etcs.

Uitgeruilde TUA-vakken	Volgen op TUA	Voor NGP-pakket
Schriftelijke opdracht + methodologie A3	niet	5
Keuzevak B1 én B3	niet	5
Poimeniek B2	niet	2,5
Exegese NT 1 B3	niet	2,5
Exegese OT 1 B4	niet	2,5
Nederlandse Kerkgesch. B3 omvat totaal 5,0 EC (deel 19-20 ^e eeuw vrijgesteld à 2,5 EC), student volgt 2,5 EC aan de TUA*	2,5	2,5
Nieuwe Testament I B4 (deels; totale vak bedraagt 5EC)**	2,5	2,5
Oude Testament 2 C2	niet	5
Homiletiek I en II C3, 4	niet	5
Dogmatiek 2 C2 (Christologie, colleges kunnen evt. wel gevolgd worden)	niet	2,5
Totaal EC uitgeruild Bachelorfase		35
Persoonlijke en praktische vorming (A t/m D)	niet	2,5
Homiletiek 3, 4	niet	2,5
Stage	niet	10
Keuzevak D1	niet	5
Keuzevak D2	niet	5
Keuzevak E1	niet	7,5
Keuzevak E2	niet	7,5
Totaal EC uitgeruild Masterfase		40
Totaal uitruil Ba+MA:		75

NGP-studenten volgen bovenstaande vakken *niet*, maar volgen *naar rato* de NGP-vakken. Niet alle vrijgestelde TUA-vakken zijn één op één uitgeruild met NGP-vakken. Veel vakken zijn geïntegreerd in bijvoorbeeld hermeneutiek en preekbesprekingen, themacolleges. NGP maakt andere keuzes in der aangeboden vakken, zodat er vakken zijn die niet op de TUA worden gegeven: themaweekend, persoonlijk functioneren, pastorale stage, pastoraal gesprek, de identiteitscyclus in de masterfase. Ook hoeft een uitgeruild deel niet precies dezelfde omvang te hebben.

*) Op de TUA wordt 2,5 EC (70 uur) van Nederlandse Kerkgeschiedenis gevolgd, bestaande uit het eerste deel van het vak: Nederlandse Kerkgeschiedenis na 1500. Het deel over de 19^e en 20^e eeuw komt te vervallen qua colleges en collegestof. Het TUA-gedeelte bestaat dan uit:

- De college-uren over de periode tot aan de 19^e eeuw, inclusief voorbereiding [ca. 8+18 uur]
 - Selderhuis, Handboek Ned. Kerkgesch. (Kampen: Kok 2012²), 236-361, 395-445, 471-487 en 529-538 [200 p. cat. 2 → 40 uur]
 - Rasker, A.J. *De Nederlandse Hervormde Kerk vanaf 1795* (Kampen: Kok 2000³), 15-54 [40 p. cat. 2 → 8 uur]
 - Collegestof tot aan de 19^e eeuw [→ 4 uur]
- (gereduceerde toetsing)

) Op de TUA wordt **de helft van Nieuwe Testament 1 gevolgd in B4, bestaande uit het volgende programma van in totaal 70 uur = 2,5 EC:

- hoor- en werkcolleges + voorbereiding: totaal 38 uur;
 - *Bijbels Handboek dl. 3.*, 316-402. [→ 20 uur zelfstudie];
 - J.P. Versteeg, *Evangelie in viervoud*, 7-59. [→ 12 uur zelfstudie]
- (gereduceerde toetsing)

3. Beschrijving van de NGP-vakken

Per vak zijn leerdoelen en eindtermen geformuleerd. De studieonderdelen die gedurende een heel studiejaar of meerdere studiejaar lopen worden per studiejaar afgetekend. Onderdelen die gedurende een blok lopen worden aan het eind van die periode getoetst en afgesloten. Bij een aantal onderdelen staat bij de wijze van de toetsing ook een evaluatiegesprek vermeld. Wanneer de verantwoordelijke docent tevens mentor is dan vallen beide gesprekken samen. Aan het eind van de Bachelorfase wordt een uitgebreid evaluatiegesprek gevoerd in combinatie met assessment en studieadvies.

De studielast is zo goed mogelijk over de studiejaar en semesters verdeeld als naar de ruimte die er is gekomen door de vrijstellingen bij de TUA. Een studie-eenheid van 1 *ECTS* (European community course credit transfer system, kortweg EC) komt overeen met een studielast van 28 uren. Als richtlijn wordt bij een werkcollege gerekend met een gelijke studielast aan voorbereiding en bij een hoor-college wordt meestal een factor 1,5 gerekend voor de benodigde zelfstudie.

Bij de onderdelen zijn leerlijnen aangegeven.

Zelfstudie: de student bestudeert een boek en legt daarover tentamen af. Waardering in EC afhankelijk van omvang en zwaarte studiemateriaal en studiefase.

Begeleiding: instructie of toelichting bij een zelfstudie (alleen netto EC)

Werkcollege: interactief; voorstudie noodzakelijk, eenheden van 2 of 2,5 uren (dus inclusief de daarvoor nodige zelfstudie 0,15 EC). Beoordeling op basis van deelname en tentamen.

Hoorcollege: is per uur inclusief nodige zelfstudie 0,1 EC; beoordeling in een tentamen. College waarin de docent een gedeelte van de thematiek op zijn vakgebied behandelt. Indien mogelijk wordt de stof via interactie tussen docent en studenten door middel van vragen, antwoorden en discussie behandeld.

Instructiecolleges: College waarin integraal thuisgemaakte opdrachten worden besproken en nieuwe opdrachten worden toegelicht. Beoordeling op basis van deelname en tentamen of opdracht over opgegeven onderwerpen.

Cursus/training: actieve participatie in evenement van meerdere (al dan niet aaneensluitende) dagdelen. Beoordeling op participatie. Studielast per dagdeel. Afhankelijk van het cursusmateriaal 5-7 dagdelen zijn 1 EC.

Tentamen: kan omvatten beoordeling essay, verslag, schriftelijke toets, mondeling tentamen. Voor onderdelen die meer dan één semester beslaan wordt per semester geëvalueerd.

Aanwezigheidsplicht

Bij zowel testimonium-vakken als tentamenvakken geldt een aanwezigheidsplicht van 75% om de vereiste EC te kunnen halen. Zie het Opleidings- en Examenreglement (OER) van de TUA. Indien deze presentienorm niet wordt gehaald kan de docent besluiten tot een aanvullende opdracht, een (doorlopend) vak langer te laten volgen of het vak opnieuw te doen.

Literatuur die **verplicht** moet worden aangeschaft is gemarkeerd met *.

3.1 Verkondiging

<i>Docent</i>	Dr. C.T. De Groot (verantw.), dr. A. van der Dussen, prof. dr. J. Dekker,	<i>Omvang</i>	18,4 EC over vijf jaar
<i>Toetsvorm</i>	Beeoordeling preekvoorstellen (cijfer) en te maken opdrachten	<i>Periode</i>	A- t/m E-jaar / blok 1-4
<i>Tentamenduur</i>		<i>Colleges</i>	3.1.1 Preekbesprekingen 3.1.2 Homiletiekcolleges (de Groot) 3.1.3 Preekpresentatie (de Groot)
<i>Tentamendata</i>	N.a.t.k. preekbeurten	<i>Instapeis</i>	1e jaars theologie volgen

Subvakken 3.1.1 Gezamenlijke preekbesprekingen, gedurende 5 jaar, 8 per seizoen
3.1.2 Homiletiek collegencyclus 4 jaar, 8 per seizoen (C.T. de Groot)
3.1.3 Cursus preekpresentatie (eens per drie jaar)

Leerdoelen *Einddoel*
De student maakt zich een homiletische attitude eigen op grond waarvan hij in staat is een preek te maken waarin de Schriften worden geopend en kan deze preek op een communicatief vaardige wijze presenteren. Uit de preek moet duidelijk worden dat zowel de hoorder als de specifieke boodschap van het Schriftgedeelte in het preekproces constitutief zijn geweest.

1. *Leerdoelen aangaande het fenomeen prediking:*

De student:

- kan verwoorden waar een gereformeerde visie op prediking voor staat en weet een eigen standpunt te formuleren;
- doet kennis op over en leert van enkele predikers uit de geschiedenis van de kerk;
- neemt kennis van de discussies over exemplarische versus heilshistorische en onderwerpelijke versus voorwerpelijke prediking en weet hierover een eigen standpunt te bepalen;
- neemt kennis van de verschillende manieren waarop een prediker zelf in de preek aanwezig kan zijn (tegenover; boven, erbuiten, in het midden van de gemeente) en kiest een eigen positiebepaling.

2. *Leerdoelen aangaande de inhoud van de preek:*

De student:

- kan op een verantwoorde wijze de exegese in het preek-voorbereidingsproces toepassen;
- kan de *scopus* van een tekst vaststellen;
- kan op een verantwoorde wijze, zowel vanuit het Oude- als Nieuwe Testament Christus verkondigen;
- weet in zijn preken rekening te houden met het eigene van de verschillende tekstgenres zoals die in de Schrift voorkomen;
- is in staat bij een tekst zowel relevante gegevens uit de geloofsleer als de belijdenis in de preek een plaats te geven;
- is in staat de betekenis van vertrouwde Bijbelse begrippen met het oog op heden weten te doordenken en eigentijds weten te verwoorden.

3. *Leerdoelen hermeneutische competenties:*

De student:

- is zich bewust van de eigen vooroordelen waarmee hij de tekst benadert en is in staat deze te articuleren;
- is in staat de historisch en/of culturele afstand tussen de tekst, de hoorder en prediker in kaart te brengen en te doordenken in haar betekenis voor de preek.

4. *Leerdoelen aangaande homiletische competenties:*

De student:

- weet op een verantwoorde wijze zijn preekteksten te kiezen;
- weet verschillende vormen te hanteren door middel waarvan hij bij de eerste lezing van de Schrift zijn eigen vragen, weerstanden, blinde vlekken, emoties etc. op het spoor kan komen;
- kan zich inleven in de verschillende hoorders en weet de vragen en weerstanden die

- daarbij naar voren komen een plaats te geven in de preek;
- is in staat over een tekst te mediteren;
- is in staat voor elke preek zowel een boodschap als een thema te formuleren;
- kan voor elke preek een doelstelling formuleren die bestaat uit een cognitief, een affectief en een attitudinaal doel en kan op basis van de tekst een prioritering aanbrengen;
- is in staat in ieder geval de volgende homiletische structuren toe te passen: de synthetisch analytische structuur, moves and structures; de homiletische lijn van passie voor preken, een meer narratieve structuur;
- is in staat te verwoorden waaraan een goede intro, een goed slot van de preek en de overgangen in een preek aan moeten voldoen en kan deze principes zelf toepassen;
- kan op een verantwoorde manier voorbeelden kiezen en die plaats geven in de preek;
- neemt kennis van de performatieve kracht van taal en weet deze te benutten;
- weet zijn stem en lichaam zo te gebruiken dat het de communicatie van de boodschap van de preek bevordert;
- verwerft inzicht in de mogelijkheden van het gebruiken van audio-visuele hulpmiddelen in een eredienst en weet deze theologisch te doordenken;
- is in staat een verantwoorde liturgie samen te stellen;
- is gedurende het hele preekproces in staat rekening te houden met zoekers en nieuwkomers in het geloof;
- is in staat op een eigen gehouden preek als op zichzelf als prediker te reflecteren en is instaat positief met kritiek om te gaan;
- is in staat een preek te analyseren en te becommentariëren vanuit antropologisch, theologisch en retorisch perspectief;
- is in staat gebeden te formuleren waarin 'de opening van het Woord', voorbeden voor kerk en wereld en elementen uit de preek een plaats krijgen.

5. Leerdoelen aangaande bijzondere diensten:

De student:

- doet vaardigheden op die nodig zijn om voor speciale diensten een preek te kunnen maken zoals preken voor bid- en dankdag en missionair gerichte preken;
- weet hoe een preek voor een huwelijk of een toespraak voor een begrafenis voor te bereiden en wat daar inhoudelijk gezien bij van belang is;
- neemt kennis van de geschiedenis van de catechismusprek, vormt een eigen mening aangaande het nut van catechismusprediking in ons huidig tijdsgewricht en is in staat de verschillende homiletische mogelijkheden voor de catechismusprediking te benutten.

Eindtermen TUA Bachelor: 1, 3, 6, 13, 14, 22 t/m 24

Master: 1, 3 t/m 6, 11 t/m 15, 19 t/m 21, 23, 24, 36 t/m 38

Leerlijnen

Kritisch analyseren en synthetiseren, schrijven, mondeling presenteren, discussiëren en argumenteren, samenwerken, geestelijke instelling, psychosociale attitude, praktische vaardigheden

Werkvormen per semester

A- t/m E-jaar: het bijwonen van 8 homiletiekcolleges en 8 preekbesprekingen per seizoen.

A-jaar: het analyseren van een aantal preken en bijbehorende orde van dienst.

B-jaar: het schrijven van een preekschets bij een tekst uit respectievelijk het Nieuwe en Oude Testament, inclusief vermelding van doelstelling en gebruikte literatuur.

C-jaar: het maken en inleveren van een schriftelijke preek, inclusief vermelding van doelstelling, een liturgie en gebruikte literatuur (de geformuleerde doelstelling wordt vooraf met de docent besproken).

C-jaar t/m E-jaar: het leveren van exegetisch-homiletische kritiek (1 kritiekbeurt per jaar).

C-jaar t/m E-jaar: het vier maal houden van een preek over een opgegeven tekst (OT, NT en HC), inclusief vermelding van doelstelling, liturgie en gebruikte literatuur (de geformuleerde doelstelling wordt vooraf met de docenten besproken).

E-jaar: houden van een preek over een zelf gekozen tekst naar aanleiding van een opgegeven bijzondere situatie.

Eind bachelor of Masterfase: het volgen van een cursus preekpresentatie.

Nota bene: studenten die wel het NGP-masterdeel willen volgen maar niet predikant willen worden, verlenen bij te vervullen preekbeurten voorrang aan de studenten die de opleiding doen met het oog op het predikantschap. Dit wil zeggen dat zij mogelijk in de

	masterfase een kleiner aantal preekbeurten zullen houden.	
Studielast	Collegemiddagen met 8 preekbesprekingen per seizoen (colleges van 2,5 uur met per keer 1 uur voorbereiding)	1,0 EC x 5 jr
	Homiletiekcolleges, 8 per jaar (vierjarige cyclus) (i.c. 8 x 2,5 uur colleges plus 8 x 2 uur voorbereiding)	1,25 EC x 4 jr
	Ba-1 preekanalyse	0,4 EC
	Ba-2 preekschetsen NT en OT (2x)	0,4 EC x2
	Ba-3 schriftelijke preek (28 uur) 1x	1,0 EC
	Ba-3b t/m Ma-2 preekbeurten NT, OT, HC (5x, 28 uur)	1,0 EC x5
	Ba-3 t/m Ma-2 kritiekbeurt homiletiek en exegese (5,5u)	0,2 EC x3
	Cursus preekpresentatie (3 middagen)	0,6 EC
Voorbereidende literatuur homiletiek bij preekcolleges Ba+Ma	Capita selecta uit:	
	- Allen, Ronald J. (ed), <i>Patterns of Preaching. A sermon sampler</i> (St Louis: Chalice Press, 1998) *. - Beute, Marinus, <i>Wie ben ik als ik preek? Bronnen en herbronning van het homiletisch zelfbeeld</i> (Zoetermeer: Boekencentrum, 2016). - Buttrick, David, <i>Homiletic. Moves and structures</i> (Philadelphia: Fortress Press, 1988). - Douma, Jos, <i>Veni Creator Spiritus. De meditatie en het preekproces</i> (Kampen: Kok, 2008). - Harinck, George e.a., <i>Niets is overbodig, niets is toevallig. Leven en werk van Cornelis Veenhof</i> (Barneveld: De Vuurbaak, 2008). - Härtner, A. en Eschmann, H., <i>Predigen lernen. Ein Lehrbuch für die Praxis</i> (Göttingen: Edition Ruprecht, cop. 2008) *. - Hoek J. red., <i>De preek werkt. Bezinning op christelijke verkondiging</i> (Heerenveen: Royal Jongbloed, 2015). - Klippert, Wolfgang, <i>Van tekst tot preek. Handboek voor de prediking</i> (Heerenveen: Groen, 1997). - Leede, Bert de en Stark, Ciska, <i>Ontvouwen. Protestantse prediking in de praktijk</i> (Zoetermeer: Boekencentrum, 2017). - Long, Thomas G., <i>The Witness of Preaching</i> (Louisville K.Y.: Westminster JohnKnox, 2005) *. - Meulen, Henk van der, e.a., <i>Als een leerling leren preken. Preekvoorbereiding stapsgewijs</i> (Zoetermeer: Boekencentrum, 2008) *. - Oskamp, Paul en Geel, Rudolf, <i>Concreet en beeldend preken</i> (Bussum: Coutinho, 1999). - Ruijter, Kees de, <i>Horen naar de stem van God</i> (Zoetermeer: Boekencentrum, 2013) *. - Schaeffer, drs J.C., <i>Aanstaande zondag preken</i> (Apeldoorn: Studiecentrum NGP 2001). - Schuman, N.A. en Barnard, M. e.a., <i>De weg van de liturgie. Tradities, achtergronden en praktijk</i> (Zoetermeer: Meinema, 2001). - Stark, Ciska, <i>Proeven van een preek. Een praktisch-theologisch onderzoek naar de preek als Woord van God</i> (Zoetermeer: Boekencentrum, 2005). - Timp, C., <i>De preek</i> (Kampen: Van den Berg, 1986). - Verboom, W., <i>De theologie van de Heidelbergse Catechismus. Twaalf thema's: de context en de latere uitwerking</i> (Zoetermeer: Boekencentrum, 1996).	
Aanbevolen literatuur homiletiek bachelor- en masterfase	- Bank, J.H. van de, <i>Kennen en vertrouwen. Handreiking bij de prediking van de Heidelbergse Catechismus</i> (Zoetermeer: Boekencentrum, 1993). - Boon, R., <i>De Joodse wortels van de christelijke eredienst</i> (Amsterdam: Prof. dr. G. van der Leeuw-Stichting, 1970). - Boonstra, Pieter, <i>Omgang met de Bijbeltekst in de preek. Een empirisch homiletisch onderzoek</i> (Zoetermeer: Boekencentrum, 2016). - Bos, Rein, <i>Wij hebben gehoord dat God met u is. Preken vanuit het Oude Testament</i> (Zoetermeer: Boekencentrum, 2004). - Dekker, W. e.a., <i>Om de verstaanbaarheid. Over bijbel, geloof en kerk in een postmoderne samenleving</i> (Zoetermeer: Boekencentrum, 2002). - Dingemans, G.D.J., <i>Als hoorder onder de hoorders</i> (Kampen: Kok, 1995). - Dusseldorp, Kees van, <i>Preken tussen de verhalen. Een homiletische doordenking van narrativiteit</i> (Utrecht: Kok, 2012). - Goldsworthy, Graeme, <i>Preaching the whole Bible as Christian scripture. The</i>	

application of biblical theology to expository preaching (Leicester: Intervarsity Press, 2003).

- Immink, F.G., *Het heilige gebeurt* (Zoetermeer: Boekencentrum, 2011).
- Keller, Tim, *Preken. Geloof overbrengen in een sceptische tijd* (Franeker: Wever van Wijnen, 2016).
- Kremer, *Priesterlijke prediking* (Amsterdam: Bolland, 1976).
- Lischer, Richard, ed., *The Company of Preachers. Wisdom of preaching, Augustine to the present* (Grand Rapids/Cambridge U.K.: Eerdmans, 2002).
- Rongen, G. van, *Met alle heiligen. Vieren in verbondenheid met allen die ons voorgingen, 1, 2 en 3* (Zoetermeer: Boekencentrum, 1990).
- Spoel, Ron van der, *Preken is prachtig* (Amersfoort: Benedicere, 2007).
- Veenhof, C., *Prediking en uitverkiezing. Kort overzicht van de strijd, gevoerd in de Christelijke Afgescheidene Gereformeerde Kerk tussen 1850 en 1870, over de plaats van de leer der uitverkiezing in de prediking* (Kampen: Kok, 1959).
- Voet, Nico van der, *Het woord krijgen. Over spreekvaardigheid in de christelijke gemeente* (Zoetermeer: Boekencentrum, 2009).

3.2 NGP ThemawEEKEND

<i>Docent</i>	Dr. A. van der Dussen, prof. dr. J. Dekker, drs. P. Strating (verantw), dr. C.T. de Groot	<i>Omvang</i>	0,3 EC
<i>Toetsvorm</i>	Testimonium	<i>Periode</i>	Eind september / A- t/m E-jaar
<i>Tentamenduur</i>	N.v.t.	<i>Colleges</i>	Studieweekend
<i>Tentamendata</i>	N.v.t.	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

<i>Leerdoelen</i>	De student: - heeft zicht op de diverse aspecten van de beroepsidentiteit van de predikant; - heeft zichzelf beter leren kennen als het gaat om zijn of haar roeping; - beseft het belang van de persoonlijke omgang met God voor het ambtswerk in de gemeente; - is op de hoogte van diverse vormen van christelijke spiritualiteit; - weet persoonlijk gestalte te geven aan een hedendaagse vorm van reformatische spiritualiteit; - heeft zich aanzetten eigen gemaakt tot het inbedden van de theologische kennis in de persoonlijke geloofspraktijk en in het ambtelijk werk; - is op de hoogte van actuele, alsmede voor de NGK relevante theologische ontwikkelingen en publicaties.
<i>Eindtermen TUA</i>	Bachelor: 5 t/m 8, 10 t/m 12, 18, 19, 23, 24 Master: 5 t/m 8, 10, 11, 28, 29, 34, 37, 38
<i>Leerlijnen</i>	Kritisch analyseren en synthetiseren, discussiëren en argumenteren, samenwerken, geestelijke instelling, psychosociale attitude, praktische vaardigheden
<i>Werkvormen</i>	a. deelname aan een jaarlijks weekend aan het begin van het seizoen b. eventuele verwerkings- en/of voorbereidingsopdrachten bij het weekend
<i>Studielast</i>	Weekend: 0,3 EC
<i>Toetseisen</i>	◦ Testimonium.

3.3 Themacolleges Bijbelvakken

<i>Docent</i>	Prof. dr. J. Dekker	<i>Omvang</i>	0,7 EC per jaar gedurende 5 jr=3,5
<i>Toetsvorm</i>	Voorbereidings- c.q. verwerkingsopdracht; beoordeling naar niveau (onvoldoende / voldoende / goed)	<i>Periode</i>	A t/m E-jaar gezamenlijk / blok 1
<i>Tentamenduur</i>	N.v.t.	<i>Colleges</i>	2 themacolleges à 2 uur
<i>Tentamendata</i>	Blok 1 (voorbereidingsopdracht)	<i>Instapeis</i>	Basiskennis Hebreeuws en Grieks

<i>Leerdoelen</i>	De student: - onderhoudt en actualiseert zijn kennis van de grondtalen van de Bijbel; - heeft inzicht in het proces van de exegese als onderdeel van preekvoorbereiding; - heeft vaardigheden in het exegetiseren met het oog op de verkondiging; - is in staat exegetische literatuur te bestuderen, te evalueren en te verwerken. Deze cursus strekt zich uit over de hele leerperiode van vijf jaar. Afwisselend zal het accent liggen op het oefenen van exegetische vaardigheden en het bespreken van een publicatie op het gebied van de Schriftuitleg.		
<i>Eindtermen TUA</i>	Bachelor: 1 t/m 3, 6, 15, 16 Master: 1 t/m 3, 6, 17 t/m 19, 21		
<i>Leerlijnen</i>	Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren, schrijven, discussiëren en argumenteren		
<i>Studielast</i>	Themacolleges, twee per jaar:	0,15 EC (2x2 uur)	
	Verwerkings- en/of voorbereidingsopdracht:	0,55 EC (15 uur)	
	<i>Totaal</i>	0,7 EC per jaar (= 3,5 EC in 5 jaar)	
<i>Toetseisen</i>	◦ Verwerkings- en/of voorbereidingsopdracht.		

3.4. Kennis van de Heilige Schrift

Het vak 3.4 Kennis van de Heilige Schrift is verdeeld over Bijbelkennis I en Bijbelkennis II. Alleen bij voldoende studenten wordt dit vak gegeven, op maandagmiddag.

3.4.1 Bijbelkennis I (OT)

<i>Docent</i>	Ds. F.H. Blokhuis	<i>Omvang</i>	3,0 EC
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijk tentamen, verslag-legging groepswork en evaluatiegesprek	<i>Periode</i>	A-jaar / blok 1 en 2
<i>Tentamenduur</i>	90 minuten	<i>Colleges</i>	4x 2,5 uur + voorbereiding
<i>Tentamendata</i>	Januari/maart 2018	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

<i>Leerdoelen</i>	De student: - heeft kennis van de hoofdinhoud van de afzonderlijke boeken van het OT en inzicht in hun onderlinge samenhang; - heeft een grondige parate kennis van de belangrijkste Bijbelwoorden uit het OT; - is enigszins vertrouwd met het cursorisch lezen van de Schrift; - heeft een gezonde studiezijn ontwikkeld met betrekking tot de Schrift.		
<i>Eindtermen TUA</i>	Bachelor: 6, 11		
<i>Leerlijnen</i>	Onderzoeken, geestelijke instelling		
<i>Studielast</i>	4 werkcolleges + voorbereiding: 0,5 EC Zelfstudie (lezing OT): 2,5 EC Dit vak bestaat voor het grootste deel uit zelfstudie, waarbij de opgegeven literatuur primair als hulpmiddel is bedoeld voor het systematisch lezen en zich eigen maken van de inhoud van het Oude Testament zelf.		
<i>Toetseisen</i>	◦ Syllabus Inhoud Oude Testament (F.H. Blokhuis). [→ 10 uur] ◦ Cursorische lezing van het Oude Testament. [→ 60 uur]		
<i>Aanbevolen literatuur</i>	- Aebi, Ernst, <i>Korte inleiding tot de bijbelboeken</i>, (Culemborg, 2002⁷). - Fokkelman, Jan, en Weren, Wim, <i>De Bijbel Literair. Opbouw en gedachtengang van de bijbelse geschriften en hun onderliggende relaties</i> (Zoetermeer, 2003). - Snoek, I., <i>Leerboek voor de bijbelse geschiedenis</i> (Den Haag, 1976¹⁴).		

3.4.2 Bijbelkennis II (NT)

<i>Docent</i>	Ds. F.H. Blokhuis	<i>Omvang</i>	2,0 EC
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijk tentamen, verslag-legging groepswerk en evaluatiegesprek	<i>Periode</i>	A-jaar / blok 4
<i>Tentamenduur</i>	90 minuten	<i>Colleges</i>	3x2,5 uur + voorbereiding
<i>Tentamendata</i>	Mei/juni 2018	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

- Leerdoelen** De student:
- heeft kennis van de hoofdinhoud van de afzonderlijke boeken van het NT en inzicht in hun onderlinge samenhang;
 - heeft een grondige parate kennis van de belangrijkste ijbewoorden uit het NT;
 - is vertrouwd met het cursorisch lezen van de Schrift;
 - heeft een gezonde studiezijn ontwikkeld met betrekking tot de Schrift.

Eindtermen TUA Bachelor: 6, 11

Leerlijnen Onderzoeken, geestelijke instelling

Studielast 3 werkcolleges + voorbereiding: 0,4 EC
Zelfstudie NT + syllabus: 1,6 EC

Toetseisen

- Syllabus Inhoud Nieuwe Testament (F.H. Blokhuis). [→ 5 uur]
- Cursorische lezing van het Nieuwe Testament. [→ 40 uur]

Aanbevolen literatuur

- Aebi, Ernst, *Korte inleiding tot de bijbelboeken*, (Culemborg, 2002⁷).
- Fokkelman, Jan, en Weren, Wim, *De Bijbel Literair. Opbouw en gedachtengang van de bijbelse geschriften en hun onderliggende relaties* (Zoetermee, 2003).
- Snoek, I., *Leerboek voor de bijbelse geschiedenis* (Den Haag, 1976¹⁴).

3.5 Oriënterende stage

<i>Docent</i>	Dr. C.T. de Groot	<i>Omvang</i>	1,5 EC
<i>Toetsvorm</i>	Beoordeling verslag en evaluatiegesprek	<i>Periode</i>	A-jaar / blok D
<i>Tentamendata</i>	N.o.t.k.	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

- Leerdoelen** De student:
- krijgt een goede indruk van de diverse taakvelden van het predikantschap en weet per taakveld te reflecteren op de eigen competenties;
 - kiest voorlopig positie m.b.t. de verschillende rolopvattingen van het predikantschap;
 - maakt kennis met en denkt na over de spanning tussen ambt en beroep en verkrijgt inzicht in hoe dit in de praktijk functioneert;
 - leert om kennis en inzichten die hij in de studie bezig is op te bouwen, te verbinden met de praktijk van het predikantschap;
 - heeft oog voor de verscheidenheid in de gemeente;
 - is in staat om de opgedane ervaring te verbinden met zijn eigen verwachtingspatronen.

Eindtermen TUA Bachelor: 7, 12, 23

Inhoud en werkvormen Voorbereidingsgeprek ter vaststelling van persoonlijke leerdoelen
Participeren in de voorbereiding van een kerkdienst (twee dagdelen)
Meelopen in het pastoraat (drie dagdelen)
Bijwonen van een kerkenraadsvergadering (een dagdeel)
Participeren in een missionaire of diaconale activiteit (twee dagdelen)
Het schrijven van een verslag

Leerlijnen Kritisch analyseren en synthetiseren, schrijven, samenwerken, geestelijke instelling

Studielast Stage 8 dagdelen met bespreking: 1,2 EC
Literatuurstudie + verslag (4 uur): 0,3 EC

Toetseisen

- *Tussen gisteren en morgen, Over Kerk zijn vandaag* (Rapport geschreven door de Commissie Predikantsprofiel ten behoeve van de Landelijke Vergadering van de NGK van 2010) [verkrijgbaar bij de opleidingscoördinator].

- Koers, N.H. (ed), *Vier eeuwen domineesland* (Utrecht/Zoetermeer, 1997), 11-67. [→ cat. 2-3].
- Verslag.

3.6 Ba-cluster Hermeneutiek*

NGP-vak: 3.6.1
 Omvang: 5,2 EC totaal
 Periode: B- en C-jaar (Ba-2 en Ba-3) gezamenlijk

3.6.1 Werkcollege-cyclus hermeneutiek

Inhoud De in het kader van de tweejarige Bachelorcyclus gegeven colleges worden door alle NGP-studenten van twee jaargangen (2^e en 3^e jaars) bijgewoond. In het kader van deze cyclus wordt aandacht gegeven aan thema's en vragen die samenhangen met de inhoud en gestalte van de Schrift en aan de hiermee verbonden hermeneutische thema's en vragen.

De werkcollegecyclus bestaat uit twee onderdelen, die afwisselend aan bod komen:

- Het christelijk lezen van het Oude Testament (3.6.2)
- Een goede verstaander... over auteurs, teksten en lezers (3.6.3)

Eindtermen Zie hierna de vakken 3.6.2 en 3.6.3.

Studielast Werkcolleges B-jaar 0,9 EC
 Werkcolleges C-jaar 0,9 EC

3.6.2 Het christelijk lezen van het Oude Testament*

<i>Docent</i>	Prof. dr. J. Dekker	<i>Omvang</i>	2,7 EC incl. werkcolleges 3.6.1
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijk tentamen	<i>Periode</i>	B- of C-jaar
<i>Tentamenduur</i>	2 uur	<i>Colleges</i>	5 werkcolleges van 2,5 uur
<i>Tentamendata</i>	Juni 2018, n.a.t.k.	<i>Instapeis</i>	Eerste jaar theologie afgerond

* Keuzevak TUA

Leerdoelen De student:

- heeft kennis van verschillende visies op de relatie tussen het Oude en Nieuwe Testament, zoals die in de loop der eeuwen zijn ontstaan;
- heeft inzicht in de basale methodische vragen en thema's die samenhangen met een christelijke hermeneutiek van het Oude Testament;
- is in staat om het Oude Testament christelijk te lezen, zonder de eigen historische en literaire context van oudtestamentische Schriftwoorden uit het oog te verliezen;
- heeft kennis van en inzicht in de aard en functie van het Schriftberoep in het Nieuwe Testament.

Eindtermen TUA Bachelor: 3 t/m 6, 15 t/m 17

Leerlijnen Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren, schrijven, mondeling presenteren, discussiëren en argumenteren, geestelijke instelling

Studielast Werkcolleges BA-cyclus 3.6.1 0,9 EC*
 Literatuurstudie: 1,8 EC (50,4 uur)
 *) Collegestof (incl. voorbereidingsmateriaal) is onderdeel van het tentamen

Toetseisen

- Collegestof (incl. voorbereidingsmateriaal) is onderdeel van het tentamen.
- Dekker, Jaap, 'De leesbril van Henk de Jong. Overwegingen bij het zandlopermodel', in: Jan Bouma et al. (eds.), *Verrassend vertrouwd. Een halve eeuw verkondiging en theologie van Henk de Jong* (Franeker: Van Wijnen, 2009), 102-116. [15 p. cat. 3 → 2 uur]
- Enns, Peter, 'The Old Testament and Its Interpretation in the New Testament', in: idem, *Inspiration and Incarnation. Evangelicals and the Problem of the Old Testament* (Grand Rapids, MI: Baker Academic, 2006), 113-165. [53 p. cat. 3 → 8 uur]
- Jong, H. de, *Van Oud naar Nieuw. De ontwikkelingsgang van het Oude naar het*

Nieuwe Testament (Kampen: Kok, 2002), 12-205 en 321-349. [223 p. cat. 3 → 32 uur]

- Peels, H.G.L., 'Hoe leest Gij? Een *lectio christiana* van het Oude Testament', *Theologia Reformata* 52/3 (2009), 236-259. [24 p. cat. 3 → 3 uur]
- Westermann, C., 'Het Oude Testament en Jezus Christus', in: idem, *Hoofdpijnen van een theologie van het Oude Testament* (Kampen: Kok, 1981), 218-232. [15 p. cat. 3 → 2 uur] Dit boek is een vertaling van C. Westermann, *Theologie des Alten Testaments in Grundzügen* (Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 1985²).

NB: Mogelijk zullen de artikelen van Enns en Westermann nog worden vervangen door capita selecta uit onderstaande aanbevolen literatuur. Deze opgave volgt later.

Aanbevolen literatuur

- Beale, G.K. (ed.), *The Right Doctrine from the Wrong Texts? Essays on the Use of the Old Testament in the New* (Grand Rapids, MI: Baker, 1994).
- Childs, Brevard S., *The Struggle to Understand Isaiah as Christian Scripture* (Grand Rapids, MI: Eerdmans, 2004).
- Dekker, J., 'Jesaja doelde op Jezus...' *Een christelijke kijk op God in het boek Jesaja*, AS 64 (Apeldoorn: Theologische Universiteit, 2015).
- Dekker, J., 'Het gebruik van het OT in het NT', TSB-lezing 2005 (zie www.ngk.nl/ngp).
- Goldingay, John, *Reading Jesus's Bible. How the New Testament Helps Us Understand the Old Testament* (Grand Rapids: Eerdmans, 2017).
- Hays, Richard B., *Achteruit lezen. Jezus ontdekken in het Oude Testament* (Zoetermeer: Boekencentrum, 2016).
- Houtman, Cees, *De Schrift wordt geschreven. Op zoek naar een christelijke hermeneutiek van het Oude Testament* (Zoetermeer: Meinema, 2006).
- Lillback, Peter A. (ed.), *Seeing Christ in All of Scripture. Hermeneutics at Westminster Theological Seminary* (Westminster: Westminster Seminary Press, 2016).

3.6.3 Een goede verstaander... over auteurs, teksten en lezers*

<i>Docent</i>	Dr. A. van der Dussen	<i>Omvang</i>	2,5 EC incl. werkcolleges 3.6.1
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijk tentamen	<i>Periode</i>	C-jaar
<i>Tentamenduur</i>	2 uur	<i>Colleges</i>	5 hoorcolleges van 2,5 uur
<i>Tentamendata</i>	Staat gepland seizoen 2018-19	<i>Instapeis</i>	Tweede jaar theologie afgerond

* Keuzevak TUA

Leerdoelen

De student:

- heeft inzicht in de hermeneutische uitgangspunten van de reformatische traditie;
- kan ervaringen met de kloof tussen boodschap en hoorders verbinden met de probleemstellingen van de moderne hermeneutiek;
- heeft enig inzicht in de theologische en wijsgerige ontwikkelingen van de laatste tweehonderd jaar op het gebied van de hermeneutiek;
- kan expliciteren welke hermeneutische vragen rijzen bij het lezen en interpreteren van een Bijbelgedeelte;
- is in staat de hermeneutische betekenis van modern-theologische ontwerpen te signaleren.

Eindtermen TUA Bachelor: 3 t/m 6, 8, 10, 15

Leerlijnen

Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren, schrijven, mondeling presenteren, discussiëren en argumenteren

Studielast

Hoorcolleges BA-cyclus 3.6.1

0,9 EC*

Literatuurstudie:

1,6 EC (45 uur)

*) incl. het voorbereiden (eventueel in de vorm van een werkgroep) en in collegeverband presenteren van een thema uit de cursus

Toetseisen

- Zwiep, Arie, *Tussen tekst en lezer. Een historische inleiding in de bijbelse hermeneutiek. Deel I: De vroege kerk – Schleiermacher* (Amsterdam: VU University Press, 2009); *Deel II: Van moderniteit naar postmoderniteit* (Amsterdam: VU University Press, 2013), capita selecta. [→ cat. 2]

- Aanbevolen literatuur**
- Dussen, Ad van der, 'Hermeneutiek van de nederigheid', in: *Soteria* juni 2009, 242-33.
 - Kaiser Jr. Walter C. & Silva, Moisés, *Introduction to Biblical Hermeneutics. The Search for Meaning* (Grand Rapids: Zondervan, 2007²).
 - Kooiman, W.J., 'Verbum vocale en focale visie. Brandpunten in Luthers bijbelbeschouwing', in: M.A. Beek e.a., *Spelregels. Een bundel essays over hermeneutische regels en hun toepassing in de theologie* (Amsterdam: Polak en Van Gennep, 1967), 93-120.
 - Thiselton, A.C., *New Horizons in Hermeneutics. The Theory and Practice of Transforming Biblical Reading* (Grand Rapids: Zondervan, 1992).
 - Thiselton, Anthony C., *Hermeneutics. An Introduction* (Grand Rapids: Zondervan, 2009).
 - Vanhoozer, Kevin J., *Is there a meaning in this text? The Bible, the reader and the morality of literary knowledge* (Grand Rapids: Zondervan, 1998).
 - Veenhof, Jan, 'Heilige Geest en hermeneutiek', in: Jan Veenhof, *Vrij Gereformeerd* (Kampen: Kok, 2005), 298-310.
 - Woudenberg, R. van, 'Auteursintentie en tekstinterpretatie', in: *Soteria* maart 2001, 41-46.

3.7 Nederlandse kerkgeschiedenis na 1800

<i>Docent</i>	Dr. D. Timmerman	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijk tentamen	<i>Periode</i>	C-jaar / doorgaans in blok 3 en 4 kan ook in B-jaar gevolgd worden
<i>Tentamenduur</i>	2 uur	<i>Colleges</i>	7 werkcolleges à 2 uur
<i>Tentamendata</i>	Staat gepland seizoen 2019-20	<i>Instapeis</i>	TUA-vak NKG (B-jaar 1 ^e deel)

Uitruil: De NGP-student volgt aan de TUA het vak Nederlands Kerkgeschiedenis (NKG) en ontvangt daarbij 2,5 EC vrijstelling voor het deel van de 19e en 20e eeuw (colleges en tentamenstof; de precieze afbakening wordt vastgesteld in overleg met beide docenten). Zie hfd. 2 studiegids.

- Leerdoelen** De student:
- beschikt over een grondige kennis van de ontstaansgeschiedenis van de NGK binnen de bredere stroom van kerken in de traditie van de Afscheiding van 1834;
 - geeft blijk van inzicht in de factoren die de huidige identiteit van de NGK bepalen;
 - is in staat om, in het licht van de huidige interkerkelijke contacten van de NGK, de overeenkomsten en verschillen met andere kerkgenootschappen te verwoorden.
- Eindtermen TUA** Bachelor: 4 t/m 6, 12, 15
- Leerlijnen** Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren, schrijven, mondeling presenteren, discussiëren en argumenteren
- Studielast** (Werk)colleges: 1,0 EC (7x2u + 7x2u voorbereiding)
Literatuurstudie: 1,5 EC
- Toetseisen**
- Deddens, D. & M. te Velde(eds.), *Vrijmaking – Wederkeer. Vijftig jaar Vrijmaking in beeld gebracht 1944–1994* (Barneveld, 1994), 9–64. [56 p. cat. 3 → 8 uur]
 - Selderhuis, H.J. (ed.), *Handboek Nederlandse Kerkgeschiedenis* (Kampen, 2014³), hfdst. 6 en hfdst. 7, 'Data en fata' [140 p. cat. 3 → 20 uur] en hfdst. 7.1-2 [117 p. leesstof → 9 uur]
 - Veenhof, J. 'Discussie over het zelfonderzoek – Sleutel tot verstaan van het schisma van 1944. Terreinverkenning ten dienste van verder onderzoek', in: idem, *Vrij gereformeerd* (Kampen, 2005), 182–203. [22 p. cat. 3 → 3 uur]
 - Collegedictaat geschiedenis NGK. [→ 2 uur]
- Aanbevolen literatuur**
- Brink, G. van de e.a., *Een kerk ging stuk* (Amsterdam, 1992).
 - Eijnatten, J. van & Lieburg, F. van, *Nederlandse Religiegeschiedenis* (Hilversum, 2006², 2), 241-380.
 - Endedijk, H.C., *De Gereformeerde kerken in Nederland 2. 1936–1975* (Kampen, 1992).
 - Kuiper, R., 'Vrijmaking of wederkeer', in: Kuiper, R. & Bouwman W. (eds.), *Vuur en vlam. Aspecten van het vrijgemaakt-gereformeerde leven 1944-1969* (Amsterdam, [1994]), 11–43.
 - Kuiper, R., 'Slotbeschouwing', in: Kuiper, R. & Bouwman, W. (eds.), *Vuur en vlam 3*.

Kinderen van de Vrijmaking (Amsterdam, 2004), 361–380.

- Meijering, E., *Het Nederlands christendom in de twintigste eeuw* (Amsterdam, 2007), 123–222.
- Siebe, P.H. 'Tussen wereldkerk en ware kerk. Kerk, kerkverband en de *Open brief* van 1966', in: Kuiper & W. Bouwman (eds.), *Vuur en vlam. Aspecten van het vrijgemaakt-gereformeerde leven 1944-1969* (Amsterdam, [1994]), 203–253.

3.8 MA-cluster identiteit NGK*

NGP-vak 3.8.1

In de masterfase volgen de NGP-studenten gezamenlijk een cyclus van vier identiteitsvakken. De college-omvang bedraagt steeds 0,9 EC per vak. Instapeis: Bachelor afgerond of voldoende voorkennis.

* Keuzevak TUA in de masterfase

<i>Leerdoelen</i>	Zie gerelateerde onderdelen 3.8.2 t/m 3.8.5.
<i>Eindtermen</i>	Zie gerelateerde onderdelen 3.8.2 t/m 3.8.5.
<i>Werkvormen</i>	Het bijwonen van en participeren in zes werkcolleges van de Ma-cluster Identiteit NGK, inclusief voorbereidings- of verwerkingsopdrachten.
<i>Bijzonderheden</i>	In deze doorlopende collegecyclus wordt aandacht gegeven aan thema's en vragen die samenhangen met de leer en het functioneren van de kerk. De accenten die hierbij worden gelegd zijn gerelateerd aan de identiteit en context van de Nederlands Gereformeerde Kerken. Het werkcollege loopt inhoudelijk parallel aan de vier onderdelen van deze cluster: 3.8.2 Evangelisch Neocalvinisme (Geloofsleer en identiteit 1) 3.8.3 Kritisch en gelovig Bijbellezen: Bijbelonderzoek en identiteit 3.8.4 Kerkelijk samenleven in de NGK 3.8.5 Dienstbare Dogmatiek (Geloofsleer en identiteit 2) Het is ook mogelijk dat de beschikbare colleges en tijd per semester thematisch worden ingedeeld. Door te werken met series van bijvoorbeeld drie colleges, vindt er per semester meer afwisseling plaats en kan worden ingespeeld op de deelname van studenten uit verschillende jaargangen.

3.8.2 Evangelisch Neocalvinisme (geloofsleer en identiteit 1)*

<i>Docent</i>	Dr. A. van der Dussen	<i>Omvang</i>	2,5 EC incl. colleges 3.8.1
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijk tentamen	<i>Periode</i>	D- en E-jaar (masterstudenten gezamenlijk)
<i>Tentamenduur</i>	90 minuten	<i>Colleges</i>	5 hoorcolleges van 2,5 uur
<i>Tentamendata</i>	N.a.t.k. in tentamenperiode C	<i>Instapeis</i>	Bachelor afgerond

* Keuzevak TUA

<i>Leerdoelen</i>	De student: - is in grote lijnen bekend met de theologische traditie waarin de NGK staan; kan discussies binnen de NGK over actuele problemen plaatsen tegen hun theologische achtergrond; - kan uitleggen hoe de inspiratieleer functioneert in de NGK; - heeft inzichten verworven die helpen omgaan met theologische verschillen van mening binnen de gemeente, bijvoorbeeld in het spanningsveld gereformeerd-evangelisch; - is in staat positie te kiezen inzake de omgang van de NGK met de gereformeerde belijdenisgeschriften en met de theologie.
<i>Eindtermen TUA</i>	Master: 4 t/m 6, 8, 11, 14, 15, 18, 23
<i>Leerlijnen</i>	Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren, mondeling presenteren, discussiëren en argumenteren
<i>Werkvormen</i>	- Het bijwonen van en participeren in de in het kader van de Mastercyclus gegeven wekelijkse hoorcolleges gedurende één blok (5 colleges van 2,5 uur, 3.8.1).

- Het voorbereiden (eventueel in de vorm van een werkgroep) en in collegeverband presenteren van een thema uit de cursus.
 - Literatuurstudie.
- Studielast** Colleges Ma-cluster identiteit NGK (3.8.1): 0,9 EC (5x2,5u college + 5x2,5u voorb.)
Literatuurstudie en presentatie: 1,6 (45 uur)
- Toetseisen**
- Collegestof.
 - Dussen, A. van der, "Het leven is meer zondag dan maandag" – over de plaats van de cultuur in de theologie van Henk de Jong', in: Jan Bouma e.a. (eds.) *Verrassend vertrouwd. Een halve eeuw verkondiging en theologie van Henk de Jong* (Franeker: Van Wijnen, 2009), 246-260. [→ cat. 1]
 - Smit, H., 'Woord en belijdenis – over de relatie tussen de Heilige Schrift en de belijdenisgeschriften', in: J. Bouma, e.a. (eds.), *Begeleidend schrijven* (Amsterdam: Buijten en Schipperheijn, 1994), 112-120. Zie studiecentrum op de NGP-website. [→ cat. 1]
 - Veenhof, J., 'Geschiedenis van theologie en spiritualiteit in de gereformeerde kerken', in: M.E. Brinkman (ed.), *100 jaar theologie. Aspecten van een eeuw theologie in de Gereformeerde Kerken in Nederland (1892-1992)* (Kampen: Kok, 1992), 14-95. [→ cat. 3]
 - Capita selecta uit Bavinck, H., *Gereformeerde katholiciteit (1888-1918)* (Barneveld: Nederlands Dagblad, 2008). [→ cat. 2]
 - Capita selecta uit Brink, G. van den & Kooi, C. van der, *Christelijke Dogmatiek. Een inleiding* (Zoetermeer: Boekencentrum, 2012). [→ cat. 2]
 - Capita selecta uit Graafland, C., *Bijbels en daarom gereformeerd* (Zoetermeer: Boekencentrum, 2001). [→ cat. 3]
- Aanbevolen literatuur**
- Asselt, W.J. van, 'Gereformeerde scholastiek: hoofdlijnen van een nieuwe benadering', in: *Theologia Reformata* 53/3 (2010), 198-211.
 - Bakkum, Koert van, 'Zekerheid en Schriftgezag in neo-calvinistische visies op de historiciteit van de bijbel', in: Koert van Bakkum & Rien Rouw (eds.), *Geloven in zekerheid? Gereformeerd geloven in een postmoderne tijd* (Barneveld: De Vuurbaak, 2000), 77-108.
 - Berkhof, H., 'Neocalvinistische theologie van Kuyper tot Kuitert', in: K.U Gäbler e.a. (eds.), *Geloof dat te denken geeft. Opstellen aangeboden aan Prof. dr. H.M. Kuitert* (Baarn: Ten Have, 1989), 30-48.
 - Bremmer, R.H., *Herman Bavinck als dogmaticus* (Kampen: Kok, 1961).
 - Douma, J., *Algemene genade. Uiteenzetting, vergelijking en beoordeling van de opvattingen van A. Kuyper, K. Schilder en Joh. Calvijn over 'algemene genade'* (Goes: Oosterbaan & Le Cointre, 1974²).
 - Linde, S. van der en Spijker, W. van 't e.a., 'De gereformeerde scholastiek', artikelen in *Theologia Reformata* 29 (1986) en 30 (1987).
 - Smouter, Willem, *Herstelwerk. De Geest van schepping tot voleinding* (Zoetermeer: Boekencentrum, 2006).
 - Trimp, C. (ed.), *Woord op Schrift. Theologische reflecties over het gezag van de Bijbel* (Kampen: Kok, 2002), 21-70.
 - Veenhof, J., *Revelatie en inspiratie. De Openbarings- en Schriftbeschouwing van Herman Bavinck in vergelijking met die der ethische theologie* (Amsterdam: Buijten en Schipperheijn, 1968).

3.8.3 Kritisch en gelovig Bijbellezen: bijbelonderzoek en identiteit*

<i>Docent</i>	Prof. dr. J. Dekker	<i>Omvang</i>	2,5 EC incl. colleges 3.8.1
<i>Toetsvorm</i>	Presentatie; schriftelijk tentamen	<i>Periode</i>	D- en E-jaar (masterstudenten gezamenlijk)
<i>Tentamenduur</i>	2 uur	<i>Colleges</i>	5 hoorcolleges van 2,5 uur
<i>Tentamendata</i>	Staat gepland seizoen 2018-19	<i>Instapeis</i>	Bachelor afgerond

* Keuzevak TUA

Leerdoelen

De student:

- is vertrouwd met het aan de Schrift inherente spanningsveld tussen geschiedenis

- en boodschap, resp. tussen eenheid en diversiteit;
- is in staat om de vragen die het moderne en postmoderne bijbelonderzoek kan oproepen theologisch te doordenken en deze te relateren aan een gereformeerde visie op het schriftgezag;
- weet hoe hij met vrucht gebruik kan maken van het kritisch bijbelonderzoek en is in staat om dit in de eigen theologische en confessionele context te verwerken;
- heeft zich op de achtergronden en doelstellingen van de zgn. theologische exegese.

Eindtermen TUA Master: 4 t/m 6, 8, 11, 14, 15, 17 t/m 19, 21

Leerlijnen Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren, schrijven, mondeling presenteren, discussiëren en argumenteren, geestelijke instelling

Studielast Colleges Ma-cluster identiteit NGK: 0,9 EC (zie 3.8.1)
 Voorbereiding presentatie: 0,2
 Literatuurstudie: 1,4

Toetseisen

- Collegestof (incl. materiaal presentaties) is onderdeel van het tentamen. Voor de presentaties zal o.a. gebruik worden gemaakt van het boek van Marc Zvi Brettler, Peter Enns & Daniel J. Harrington, S.J., *The Bible and the Believer. How to Read the Bible Critically & Religiously* (Oxford: Oxford University Press, 2012).
- Sparks, Kenton L., *God's Word in Human Words. An Evangelical Appropriation of Critical Biblical Scholarship* (Grand Rapids, MI: Baker, 2008):
 - Leesstof: Introduction & Chapters 1 t/m 2. [54 p. → 3 uur]
 - Leerstof: Chapters 3 t/m 7. [184 p. cat. 2 → 36 uur]

Aanbevolen literatuur

- Bekkum, Koert van, Rob van Houwelingen & Eric Peels (eds.), *Nieuwe en oude dingen. Schatgraven in de Schrift*, AS 62 / TU-Bezinningsreeks 13 (Barneveld: Vuurbaak, 2013).
- Brink, G. van den, 'Theologische interpretatie als antwoord op de hedendaagse crisis in de bijbeluitleg – een verkenning', in: J. Hoek (ed.), *Sola Scriptura. De actualiteit van de gereformeerde visie op de Schrift* (Heerenveen: Groen, 2008), 131-160.
- Brueggemann, Walter, *The Book That Breathes New Life. Scriptural Authority and Biblical Theology* (Minneapolis, MN: Fortress Press, 2005).
- Dussen, Ad van der, 'De historisch-kritische methode', TSB-lezing 2000.
- Dussen, Ad van der, 'De Bijbel en het Woord van God', TSB-lezing 2003.
- Enns, Peter, *Inspiration and Incarnation. Evangelicals and the Problem of the Old Testament* (Grand Rapids, MI: Baker, 2005).
- Hoffmeier, James K. & Magary, Dennis R. (eds.), *Do Historical Matters Matter to Faith? A Critical Appraisal of Modern and Postmodern Approaches to Scripture* (Wheaton, IL: Crossway, 2012).
- Loonstra, Bert, *De geloofwaardigheid van de bijbel* (Zoetermeer: Boekencentrum, 1994).
- Loonstra, Bert, *De bijbel recht doen. Bezinning op gereformeerde hermeneutiek* (Zoetermeer: Boekencentrum, 1999).
- Trimp, C. (ed.), *Woord op schrift. Theologische reflecties over het gezag van de Bijbel* (Kampen: Kok, 2002).

3.8.4 Kerkelijk samenleven in de NGK*

Docent	Dr. D. Timmerman	Omvang	2,5 EC incl. colleges 3.8.1
Toetsvorm	Beoordeling werkstuk; schriftelijk tentamen 'kerkrecht'	Periode	D- en E-jaar (masterstudenten gezamenlijk)
Tentamenduur	2 uur	Colleges	5 werkcolleges van 2,5 uur
Tentamendata	N.a.t.k. tentamenperiode B	Instapeis	Bachelor afgerond

* Keuzevak TUA

Leerdoelen De student kent:

- de uitgangspunten van het gereformeerde kerkrecht;
- de ontstaansgeschiedenis en de inhoudelijke karakteristieken van het Akkoord voor

- Kerkelijk Samenleven van de NGK (AKS);
- de inhoud van het vigerende kerkrecht binnen de NGK, aan de hand van het AKS en relevante besluiten van de LV;
- de belangrijkste aspecten van de positie van de kerk binnen het algemeen Nederlands recht;
- de belangrijkste aspecten van de rechtspositie van de predikant.

De student kan:

- het belang van kerkrecht voor de kerkelijke praktijk verwoorden;
- het vigerende kerkrecht toepassen met het oog op het functioneren als lid van kerkenraad of meerdere vergadering;
- het vigerende kerkrecht toepassen met het oog op de rechtspositie van de predikant.

Eindtermen TUA Master: 4 t/m 8, 14, 18

Leerlijnen Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren, schrijven, mondeling presenteren, discussiëren en argumenteren, samenwerken, praktische vaardigheden

Studielast Deelname 5 werkcolleges, incl. bijhouden portfolio 0,8 EC
(Per werkcollege: 2,5 uur aanwezigheid; 2 uur voorbereiding/verwerking).
Literatuurstudie 1,7 EC

Toetseisen Route 1, voor wie het TUA-vak Kerkrecht, of een equivalent hiervan, niet in zijn of haar studiepakket heeft:

- Portfolio: ingeleverd en door docent als voldoende beoordeeld.
- Schriftelijk tentamen na bestudering van onderstaande literatuur:
- Koffeman, L.J., *Het goed recht van de kerk. Een theologische inleiding op het kerkrecht* (Kampen: Kok, 2009), 293-324. [32 p. cat. 3 → 4,5 uur]
<http://www.kerkrecht.nl/content/koffeman-lj-2009>
- Moderamen Landelijke Vergadering, *Akkoord voor Kerkelijk Samenleven van de Nederlands Gereformeerde Kerken – editie 2015*, inclusief bijlagen. [Artikelen AKS: 18 p. cat. 3; bijlagen: leesstof; totaal → 4,5 uur]
<https://ngk.nl/commissies/ckb/akstekst/>
- Digitale reader 'Kerkrecht binnen de NGK', door docent verstrekt. [leesstof → 3,5 uur]
- Spijker, W. van 't en L.C. van Drimmelen, *Inleiding tot de studie van het kerkrecht* (Kampen: Kok, 1992), 13-158. [146 p. cat. 3 → 20 uur]
<http://www.kerkrecht.nl/node/4823>
- Mulder, P. e.a., *In goede orde. Handleiding en toelichting bij de kerkelijke rechtsgang* (Houten: Den Hertog, 2007) = (Zonder plaats: Deputaatschap kerkrecht van de Generale Synode 2007 van de Gereformeerde Gemeenten, 2007), 15-119. [105 p. cat. 3 → 15 uur] <http://www.kerkrecht.nl/node/2755>

Route 2, voor wie het TUA-vak Kerkrecht, of een equivalent hiervan, wel in zijn of haar studiepakket heeft:

- Portfolio: ingeleverd en door docent als voldoende beoordeeld.
- Schriftelijk tentamen na bestudering van bovenstaande literatuur onder a), b), en c).
- Leesverslag van p. 9-289 van het hierboven onder a) genoemde boek.

Bij onduidelijkheid over de te volgen route, beslist de docent.

3.8.5 Dienstbare Dogmatiek (geloofsleer en identiteit 2)*

Docent	Dr. A. van der Dussen	Omvang	2,6 EC incl. colleges 3.8.1
Toetsvorm	Schriftelijk tentamen	Periode	E-jaar
Tentamenduur	2 uur	Colleges	5 hoorcolleges van 2,5 uur
Tentamendata	2019	Instapeis	Bachelor afgerond

* Keuzevak TUA

Leerdoelen

De student:

- onderkent de impact van de problematiek van de marginalisering van de geloofsleer en kan actuele situaties in het licht daarvan duiden;
- heeft inzicht in nieuwe benaderingen van de aard en functie van de geloofsleer;
- is in staat de relevantie aan te tonen van belangrijke onderwerpen uit de gereformeerde geloofsleer.

<i>Eindtermen TUA</i>	Master: 4 t/m 6, 8, 11, 14, 15, 18, 23
<i>Leerlijnen</i>	Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren, schrijven, mondeling presenteren, discussiëren en argumenteren
<i>Studielast</i>	Hoorcolleges Ma identiteit NGK: 0,6 EC (5x2,5u + 5x1u voorbereiding) Presentatie in collegeverband: 0,5 (ca 14 uur) Literatuurstudie: 1,5 (ca 42 uur)
<i>Toetseisen</i>	- Collegestof. - Lindbeck, George A., <i>The Nature of Doctrine. Religion and Theology in a Postliberal Age</i> (Louisville: Westminster John Knox Press, 2009²⁵), capita selecta. [→ cat. 1] - McGrath, Alister, <i>The Genesis of Doctrine: A Study in the Foundations of Doctrinal Criticism</i> (Grand Rapids: Eerdmans, 1997), capita selecta. [→ cat. 2] - Muis, J., 'De Schrift, het dogma en de dogmatiek', in: <i>Theologia Reformata</i> 45/4 (2002), 320-332. [→ cat. 2] - Thiselton, Anthony C., <i>The Hermeneutics of Doctrine</i> (Grand Rapids: Eerdmans, 2007), capita Selecta. [→ cat. 2]
<i>Aanbevolen literatuur</i>	- Borch, E. van der, 'Katholiek en daarom flexibel. De kerk in de Nederlandse Geloofsbelijdenis', in: <i>Theologia Reformata</i> 55/3 (2012), 278-293. - Long, D. Stephen, <i>Speaking of God. Theology, Language, and Truth</i> (Grand Rapids: William B. Eerdmans Publishing Company, 2009). - Smith, James K.A., <i>Who's Afraid of Relativism? Community, Contingency and Creaturehood</i> (Grand Rapids: Baker Academic, 2014), Ch. 5: 'The (Inferential) Nature of Doctrine: Postliberalism as Christian Pragmatism'. - Vanhoozer, Kevin J., <i>The Drama of Doctrine. A Canonical-Linguistic Approach to Christian Theology</i> (Louisville: Westminster John Knox Press, 2005).

3.9.1 Praktisch-theologische verkenning van kerkelijke praktijk*

<i>Docent</i>	Drs. P.A. Strating	<i>Omvang</i>	2,0 EC verdeeld over blok C en D
<i>Toetsvorm</i>	Onderzoeksopdracht	<i>Periode</i>	B- en C-jaar
<i>Tentamenduur</i>	Seizoen 2017-18 of later	<i>Colleges</i>	5 werkcolleges van 2 uur
		<i>Instapreis</i>	Eerste jaar theologie afgerond

* Keuzevak TUA. Er zijn 2 mogelijkheden om het vak als keuzevak voor de TUA te volgen:

- 1) Het vak volgen (2,0 EC) plus een leesverslag schrijven over nader op te geven literatuur (0,5 EC)
- 2) Het vak volgen samen met één van de cursussen Pastoraal gesprek (0,8 EC)

<i>Leerdoelen</i>	De student: - draagt kennis van de geschiedenis en de belangrijkste actuele ontwikkelingen in de praktische theologie en ontwikkelt een eigen theologische visie op de handelingspraktijk van de kerk in de moderne samenleving; - heeft kennis van en visie op gemeente-zijn in een geseculariseerde omgeving; - weet verschillende methoden te gebruiken om het functioneren van de plaatselijke gemeente analyseren; - is in staat om met gebruikmaking van een praktisch theologisch model veranderingsprocessen te implementeren in de gemeente.
<i>Eindtermen TUA</i>	Bachelor: 7, 8, 10 t/m 12, 15, 19, 21 t/m 24
<i>Leerlijnen</i>	Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren, schrijven, mondeling presenteren, samenwerken, geestelijke instelling, psycho-sociale attitude, praktische vaardigheden
<i>Studielast</i>	Werkcolleges 5x2 uur 0,7 EC (5x2u + 5x2u voorbereiding) Onderzoeksopdracht 1,3 EC *leesopdracht TUA-student 0,5 EC, verslag *of: cursus pastoraal gesprek 0,8 EC
<i>Toetsing</i>	De student doet in een kleine groep een zelfstandig onderzoek naar een diaconaal project met gebruikmaking van participerende observatie en interviews. Het

onderzoeksverslag en de presentatie vormen samen de eindtoets.

Verplichte literatuur

- Osmer, R., *Practical Theology* (Grand Rapids, 2008).

Aanbevolen literatuur

- Ballard, P. en Pritchard, J., *Practical Theology in action. Christian thinking in the service of church and society* (London: SPCK, 1996).
- Heitink, G., *Praktische theologie. Geschiedenis - theorie - handelingsvelden*, (Kampen: Kok, 1993).
- Heitink, G., *Biografie van de dominee* (Baarn: Ten Have, 2001).

3.9.2-3 Pastoraal gesprek 1 en 2*

<i>Docent</i>	Drs. P.A. Strating	<i>Omvang</i>	2x 0,8 EC
<i>Toetsvorm</i>	Participatie in de cursus; kennis van literatuur; verslag	<i>Periode</i>	C- en D-jaar in blok 2 (om het jaar) maandagmiddag
<i>Tentamenduur</i>	N.v.t., zie <i>pastorale stage</i>	<i>Colleges</i>	3.9.2: 5 werkcolleges van 3 uur 3.9.3: 5 werkcolleges van 2 uur
<i>Tentamendata</i>	N.v.t	<i>Instapeis</i>	Tweede jaar theologie afgerond

* keuzevak TUA: in combinatie met 3.9.1 PT1

Leerdoelen

De student:

- is in staat een goed gestructureerd pastoraal gesprek te voeren met hulp van modellen voor pastorale gespreksvoering;
- is in staat een relevante pastorale ontmoeting aan te gaan met mensen in een post-moderne wereld en is gevoelig voor hun levens- en geloofsvragen;
- kan het verschil uitleggen tussen een pastoraal gesprek en een theologische discussie;
- kan onderscheiden waar zijn professionele beperkingen als pastor liggen en wanneer hij voor hulp moet verwijzen;
- is in staat de methode van Motiverende Gespreksvoering te plaatsen in het kader van een pastorale ontmoeting.

Eindtermen TUA

Bachelor: 11, 18 t/m 22, 24
Master: 23

Leerlijnen

Kritisch analyseren en synthetiseren, mondeling presenteren, discussiëren en argumenteren, samenwerken, geestelijke instelling, psycho-sociale attitude, praktische vaardigheden

Studielast PG1 (3.9.2)

Pastorale gespreksvoering
5 werkcolleges van 3 uur: 0,5 EC
Vorbereiding en literatuurstudie 8 uur: 0,3 EC

Studielast PG2 (3.9.3)

Motiverende gespreksvoering
5 werkcolleges van 2 uur: 0,35 EC
Vorbereiding en literatuurstudie 12 uur: 0,45 EC

Verplichte literatuur

- Smit, Johan, *Tot de kern komen. De kunst van het pastorale gesprek* (Kampen 2006)*.
- Bakker, Bert, *Anderen tevoorschijn luisteren* (Ekklesia 2013)*.

3.9.4 Pastorale stage

<i>Docent</i>	Drs. P.A. Strating	<i>Omvang</i>	1,5 EC
<i>Toetsvorm</i>	Verslag	<i>Periode</i>	C-jaar, blok 3/4
<i>Tentamenduur</i>		<i>Colleges</i>	Acht dagdelen stage in een gemeente of instelling
<i>Tentamendata</i>	Rond Blok 3, na Pastoraal Gesprek 1 of 2	<i>Instapeis</i>	Tweede jaar theologie afgerond, tenminste één cursus pastoraal gesprek gevolgd

<i>Leerdoel</i>	De student maakt kennis met en bekwaamt zich in de pastorale praktijk en verbindt dat met de vakliteratuur.		
<i>Eindtermen</i> <i>TUA</i>	Bachelor: 5, 6, 18, 19, 20, 21, 22 Master: 26, 27, 35		
<i>Inhoud</i>	Dit vak bestaat uit het uitvoeren van een stage in een gemeente of instelling met bijbehorende reflectie. Een student die het voornemen heeft gemeentepredikant te worden dient de stage te volgen binnen de setting van een kerkelijke gemeente. Voor studenten die deze intentie niet hebben is er ook de mogelijkheid om deze stage binnen het categoriale pastoraat te doen. De student dient dan zelf de stageplek te regelen. Voorwaarden voor de stageplek zijn: a. Het moet mogelijk zijn om het volledige stageplan uit te voeren; b. De begeleiding moet plaatsvinden door een predikant.		
<i>Leerlijnen</i>	Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren, schrijven, mondeling presenteren, discussiëren en argumenteren, samenwerken, geestelijke instelling, psycho-sociale attitude, praktische vaardigheden		
<i>Studielast</i>	Stage 8 dagdelen met bespreking: Literatuurstudie + verslag:	1,2 EC 0,3 EC (8 uur)	
<i>Literatuur</i>	Zie cursus pastoraal gesprek.		

3.9.5 Catechetik en didactiek

<i>Docent</i>	Drs. M. de Jong, dhr. P. van Veen	<i>Omvang</i>	2,0 EC (1,25 catechetik + 0,75 didactiek)
<i>Toetsvorm</i>	Participatie in de cursus; uitvoering van opdrachten; schriftelijk tentamen didactiek	<i>Periode</i>	C-jaar
<i>Tentamenduur didactiek</i>	2 uur	<i>Colleges</i>	5 blokken werkcolleges van 1,5 uur didactiek gevolgd door 1,5 uur catechetik
<i>Tentamendata</i>	N.a.t.k. tentamenperiode D	<i>Instapreis</i>	Tweede jaar bachelor afgerond

<i>Leerdoelen</i>	De student: - heeft op basis van de verschillende theologische en didactische visies een eigen visie ontwikkeld op kerkelijk geloofsonderricht en andere kerkelijke vormingsactiviteiten; - is in staat naar actuele theologische en didactische inzichten kerkelijk geloofsonderricht te verzorgen en ander kerkelijk groepswork te begeleiden; - heeft kennis van actuele vormen van leren geloven en kan die vanuit theologisch perspectief beoordelen; - kan verschillende catechesemethoden en -lessen theologisch en didactisch analyseren; - kan belangrijke actuele leertheorieën beschrijven en deze verbinden aan leren geloven; - ontwikkelt didactische vaardigheden, zoals: het formuleren van leerdoelen, het maken van een lesprogramma, rekening houden met leerstijlen, leerbehoeften en groeps-grootte, het kiezen van activerende werkvormen.		
<i>Eindtermen</i> <i>TUA</i>	Bachelor: 5, 8 Master: 9, 22, 23, 25, 28		
<i>Leerlijnen</i>	Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren, psychosociale attitude, praktische vaardigheden		
<i>Studielast</i>	Werkcolleges 5x1,5u Catechetik Literatuurstudie Catechetik Werkcolleges 5x1,5u Didactiek Vorbereiding en studie:	0,25 EC excl. voorbereiding 1,0 EC (28 uur) 0,25 EC 0,5 EC (14 uur)	
<i>Toetseisen</i>	◦ Biehl, Peter, <i>Symbolen geben zu lernen. Einführung in die Symboldidaktik anhand der Symbole Hand, Haus und Weg</i> (Neukirchen-Vluyn, 3. Auflage, 2002), 11-72 (Nederlandse samenvatting in de reader). ◦ Jonker, E.R., <i>Aan het woord komen. Hoe gemeenteleden van 17 jaar en ouder in</i>		

gesprek raken met de bijbel. Bouwstenen en gebruiksmateriaal (Zoetermeer, 1992), 11-94.

- Roebben, Bert, *Godsdienstpedagogiek van de hoop. Grondlijnen voor religieuze vorming* (Leuven-Gent, 2007), capita selecta.
- NGP Reader *Catechetiek* (M. de Jong).
- NGP Syllabus *Didactiek* (P. van Veen).

Aanbevolen literatuur

- Kock, de & W. Verboom e.a., *Altijd leerling. Basisboek catechese* (Zoetermeer, 2011).
- Wilhelm Gräb, *Sinn fürs Unendliche. Religion in der Mediengesellschaft* (Gütersloh, 2002).
- Alma Lanser- van der Velde, *Geloven leren. Een theoretisch en empirisch onderzoek naar wederkerig geloofsleren* (Kampen, 2000).
- Richard R. Osmer & Friedrich Schweitzer, *Religious Education between Modernization and Globalization* (Grand Rapids, Michigan, Cambridge U.K.: Eerdmans, 2003).
- Standaert R. e.a., *Leren en onderwijzen. Inleiding tot de algemene didactiek* (Leuven: Acco, 2006).
- Bijkerk & Van der Heide, *Het gaat steeds beter! Activerende werkvormen voor de opleidingspraktijk* (Houten: Bohn Stafleu Van Loghum, 2006).

Bijzonderheden

De cursus bestaat uit vijf blokken met achter elkaar een didactisch gedeelte (1,5u) en een catechetisch gedeelte (1,5u).

Het didactische gedeelte behandelt allereerst basiskennis didactiek en het didactisch model. Daarna volgen een overzicht van leertheorieën van de afgelopen veertig jaar gekoppeld aan de leercirkel van Kolb; kennis van leerstijlen; formuleren van leerdoelen; variatie in lesopbouw en werkvormen; omgaan met groepen

Het catechetisch gedeelte behandelt in ieder geval de (crisis van het) kerkelijk geloofsonderricht, de rol van het subject, de plaats van ervaring, de plaats van de bijbel, de betekenis van verbeelding en symbolen. Op deze basis zal dan gekeken worden naar verschillende catechesemethoden.

3.9.6 Persoonlijk functioneren

<i>Docent</i>	Dhr. D. Mostert	<i>Omvang</i>	4,0 EC (4x 1,0 EC per jaar)
<i>Toetsvorm</i>	Deelname aan groepswerk; beoordeling persoonlijk ontwikkelingsplan*	<i>Periode</i>	A- t/m D-jaar gezamenlijk
<i>Tentamenduur</i>	N.v.t.	<i>Colleges</i>	6 werkcolleges van 3 uur (p.j.)
<i>Tentamendata</i>	N.v.t.	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

* Evaluatiemoment bij de overgang Ba-Ma en voor de aanvang van de eindstage

Leerdoelen

De student:

- kan formuleren wat het beroep van predikant voor hemzelf inhoudt en dit relateren aan het beroepsprofiel gereformeerd predikant;
- kan een profielbeschrijving van zichzelf geven, en daarin zijn sterke en zwakke punten benoemen;
- is in staat om feedback op zijn eigen persoonlijk functioneren te geven en te ontvangen; ontwikkelt zelfbeeld in relatie tot het beroep door reflectie en confrontatie;
- is in staat grenzen te hanteren in het contact met anderen;
- kent de begrippen confluentie, introjectie, projectie en retroreflectie en kan deze begrippen ook toepassen en hanteren in het contact met anderen;
- kent de begrippen overdracht en tegenoverdracht, kan deze begrippen herkennen op zichzelf en hanteren in het contact met anderen en kent zijn eigen patronen hierin;
- onderkent de noodzaak van de balans tussen nabijheid en afstand in het contact met anderen en weet deze ook te hanteren;
- is in staat om te gaan met eigen en andermans emoties;
- kan aangeven welke rol en inbreng hij heeft in verschillende groepen, en hoe hij die kan beïnvloeden;
- is in staat om om te gaan met eigen en andermans emoties;
- kan omgaan met situaties waarin angst en dreiging een rol spelen;
- (her)vindt zijn identiteit in Christus, door het zelfbeeld en de contactuele kwaliteiten te integreren met het beeld dat God met hem voor ogen heeft.

<i>Eindtermen</i>	Bachelor: 6, 8, 11, 18 t/m 22, 24 Master: 28, 29, 32, 33, 35, 37	
<i>Leerlijnen</i>	Samenwerken, geestelijke instelling, psychosociale attitude, praktische vaardigheden	
<i>Werkvormen</i>	Zes dagdelen groepswork per jaar Diepte-interviews predikanten (eerste jaar) Groepswork ondersteunende literatuurstudie Vaardigheidsoefeningen in de groep met bijbehorende feedback Ervaringsgerichte oefeningen in de groep met bijbehorende reflectie Opstellen reflectieverslag na elk dagdeel groepswork Bijhouden persoonlijk ontwikkelplan Afluitend verslag na de laatste les i.v.m. mentorgesprek (dat kan een uittreksel zijn van het logboek of een bijgesteld POP)	
<i>Studielast</i>	Zelfstudie	0,3 EC
	Reflectieverslagen en persoonlijk ontwikkelingsplan	0,5 EC
	Groepswork en voorbereiding groepswork	3,2 EC*
	(*per middag van 3 uur plus 0,5 uur voorbereiding gedurende vier seizoenen)	
<i>Verplichte literatuur</i>	◦ Mostert, D. e.a., <i>Syllabus Pastorale vaardigheden</i>.*. ◦ Roeck, B.P. de & Abeele, J. van, <i>Liever leren dan afleren</i> (Haarlem: Toorts, 1997). [160 p.] ◦ Roeck, B.P. de, <i>Gras onder mijn voeten</i> (Haarlem: Toorts, 2001). [70 p.] ◦ Cuvelier, F., <i>De stad van Axen. Gids bij menselijke relaties</i> (Kapellen België: Klement, 2000). [170 p.] ◦ Boswijk-Hummel, R., <i>Liefde in wonderland</i> (Haarlem: Toorts, 2001). [260 p.] óf: ◦ McIntyre, V.J., <i>Schapen in wolfskleren</i> (Driebergen: Navigator Boeken, 2003). [150 p.]	
<i>Aanbevolen literatuur</i>	De studenten ontvangen een uitgebreide lijst met praktische psychologische en pastoraal-psychologische literatuur over uiteenlopende onderwerpen.	
<i>Bijzonderheden</i>	Leren aan en van elkaar is uitgangspunt van deze cursus. Dat gebeurt door ervaringsoefeningen, reflectie op eigen gedrag, zelfwaarneming en persoonlijke integratie. Programma over vier jaar (wijzigingen voorbehouden): Les 1-6: Vertrouwen, veiligheid, feedback, werken met een buddy, contact maken Les 7-12: Contact maken en de verwarring over grenzen Les 13-18: Groepen en overdracht, basis gespreksvaardigheden Les 19-24: Aanvaardend begrijpen, volgen en leiden, reflectie als voorbereiding op supervisie en eindstage	

De student brengt persoonlijke leerdoelen van dit vak in tijdens de mentorgesprekken (3.11). Hij stelt daartoe een document op (verslag, uittreksel van zijn logboek of POP), dat wordt ondertekend door de docent.

3.10 Assessment

Omvang: p.m.
Periode: voor de aanvang van de masterfase

De opleiding laat door een onafhankelijk bureau een individueel ontwikkelassessment afnemen. Het doel van het assessment is het verstrekken van inzicht aan de student in een aantal competenties die voor de uitoefening van het ambt van predikant noodzakelijk dan wel wenselijk worden geacht, alsmede in de mogelijkheden van het ontwikkelen daarvan.

Het ondergaan van een dergelijk assessment is verplicht (bij bezwaar kan men zich richten tot het bestuur). De kosten van het assessment zijn voor rekening van de NGP. Het bureau waarbij het assessment wordt afgenomen, wordt door de NGP aangewezen.

De mentor bespreekt de uitkomst van het assessment met de student. Aan het assessment mogen noch door de mentor noch door het kernteam op dat moment consequenties jegens de student worden verbonden. Wel kan de uitkomst van het assessment aanleiding voor de mentor/het kernteam zijn om de student te adviseren (en wellicht te stimuleren) zich ook in andere richtingen te oriënteren. Daarbij dienen ook de resultaten van het persoonlijke functioneren van de student, de resultaten van de

mentorgesprekken, de indruk die de student op de kerndocenten maakt en (indien van toepassing) de resultaten van reeds gevolgde stages te worden betrokken.

Het afnemen van een assessment duurt één dag.

Zie verder 'Notitie inzake assessment' bij de opleidingscoördinator.

3.11 Eindstage

<i>Docent</i>	Drs. P.A. Strating	<i>Omvang</i>	16 EC
<i>Toetsvorm</i>	Beoordeling stagebegeleider en stagedocent op grond van rapportage	<i>Periode</i>	Masterfase vanaf E-jaar
<i>Tentamenduur</i>	N.v.t.	<i>Colleges</i>	
<i>Tentamendata</i>	N.o.t.k. tussenevaluatie en eindevaluatie	<i>Instapeis</i>	Pastoraal gesprek, Pastorale stage, drie preekbeurten

- Leerdoelen*
- Het doordenken van pastorale, catechetische en liturgisch-homiletische activiteiten in een breder theologisch verband;
 - het operationaliseren van specifieke exegetische, dogmatische en ethische kennis en inzichten binnen de verschillende pastorale terreinen;
 - zelfstandig functioneren op het terrein van het pastoraat en pastorale gesprekken naderhand vanuit pastoraal-theologische gezichtspunten kritisch kunnen evalueren;
 - zelfstandig uitvoeren van catechisatielessen voor jongeren en/of ouderen binnen een kerkelijke context en achteraf deze lessen vanuit theologische en didactische gezichtspunten kritisch kunnen evalueren;
 - het voorbereiden en leiden van een kerkdienst en die na afloop vanuit liturgisch-homiletische gezichtspunten kritisch kunnen evalueren;
 - het samenwerken met allen die delen in verantwoordelijkheid en zorg met betrekking tot de gemeente;
 - oog hebben voor het eigen aandeel in de communicatie met anderen, voor eigen sterke en zwakke kanten en in staat zijn zichzelf en eigen handelen ter discussie te brengen;
 - zicht hebben op de verschillende verantwoordelijkheden die een predikant heeft en de rollen die daarbij horen (bijv. op catechisatie als leraar, pastor, ordebewaker);
 - het plannen en op een goede manier over de week verdelen van de verschillende taken en werkzaamheden die binnen een werkweek op de student af komen.

- Persoonlijke leerdoelen*
- Per student worden persoonlijke leerthema's geformuleerd die vooral gericht zijn op persoonlijke competenties binnen de vijf taakvelden van een predikant, te weten:
- Verkondiging,
 - Liturgie en spiritualiteit,
 - Onderwijs en toerusting,
 - Pastoraat,
 - Leiding en organisatie.

- Eindtermen TUA*
- Master: 5 t/m 7, 9, 10, 12 t/m 15, 20 t/m 38

- Leerlijnen*
- Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren, schrijven, mondeling presenteren, discussiëren en argumenteren, samenwerken, geestelijke instelling, psycho-sociale attitude, praktische vaardigheden

- Werkvormen*
- Uitvoeren van een aantal stage-activiteiten in een NGK gemeente of (zorg)instelling, passend bij de persoonlijke leerdoelen, onder begeleiding van een plaatselijke predikant.
 - Verslaglegging en reflectie.
 - Tweewekelijks begeleiding door een supervisor, tien gesprekken.
 - De activiteiten worden ingekaderd in een vijftal gesprekken met stagedocent NGP en stagebegeleider (plaatselijke predikant).

- Bijzonderheden*
- De eindstage wordt beschreven in een aparte NGP Stagehandleiding.
De stagehandleiding wordt verstrekt door de opleidingscoördinator en kan ook digitaal worden aangereikt door de stagedocent.
Naast de *stagebegeleider* krijgt de student begeleiding van een *supervisor* voor reflectie op persoonlijke leerdoelen en functioneren.

3.12 Mentoraat

<i>Docent</i>	Kerndocenten	<i>Omvang</i>	0,2 EC verdeeld over vijf jaar
<i>Toetsvorm</i>	Jaarlijks mentorgesprek; testimonium aan het eind van de studie	<i>Periode</i>	Gedurende gehele studie
<i>Tentamenduur</i>	N.v.t.	<i>Colleges</i>	
<i>Tentamendata</i>	N.v.t.	<i>Instapeis</i>	

<i>Doelstelling</i>	- Inzicht in het studieverloop, de persoonlijke en geestelijke ontwikkeling; - een gezonde visie op het ambt en het beroepsperspectief; - evaluatie of de opleiding aan haar doel beantwoordt; - bespreking van het concept-attesten voor LCKO en regionale vergadering.
<i>Inhoud</i>	De mentor is tevens het persoonlijk NGP-aanspreekpunt voor de student. Indien nodig vindt met instemming van de student uitwisseling plaats tussen de NGP-mentor en de mentor van de instelling waar de student zijn theologie-opleiding volgt.
<i>Leerlijnen</i>	Geestelijke instelling, psycho-sociale attitude
<i>Eindtermen</i>	De eindtermen zijn nauw verweven met en opgenomen in die van integratie-activiteiten (3.2) en het vak Persoonlijk Functioneren (3.9.6).
<i>Werkvormen</i>	Jaarlijks mentorgesprek over de gevolgde vakken en de persoonlijke ontwikkeling. De student levert vooraf een kort ontwikkelingsverslag in, waarvoor ook geput kan worden uit: • het verslag van het vak Persoonlijk Functioneren; dit onderdeel dient te zijn <i>ondertekend</i> door de student en de docent • individuele voornemens genoteerd na preekbesprekingen (3.1) • ontvangen kritiek op eigen preekbeurten (Ba-5 en Master-fase)

3.13 Leerbijeenkomsten Preekconsent

Docent:	Dr. C.T. de Groot (prof. dr. J. Dekker, dr. A. van der Dussen)
Omvang:	p.m. (2 bijeenkomsten per jaar)
Periode:	Vanaf behalen preekbevoegdheid (E-jaar)

Deze verplichte begeleidingsvorm is extra-curriculair en is bestemd voor studenten met preekconsent. De begeleiding loopt door tot aan het predikantschap. De begeleidende docent neemt initiatief voor een twee à drie bijeenkomsten per seizoen, waarop door studenten gehouden preken worden besproken en geëvalueerd.

3.14 Getuigschriften (attest)

Met het oog op het preekconsent en op de kerkelijke examens worden door de opleiding getuigschriften afgegeven.

3.14.1 Getuigschrift Preekbevoegdheid

Onder de bevoegdheid om te preken wordt verstaan de bevoegdheid om onder verantwoordelijkheid van een kerkenraad voor te gaan in een kerkdienst en binnen de kerkdienst een opbouwend woord te spreken. Vanaf oktober 2015 verleent de NGP het getuigschrift preekbevoegdheid en niet meer de regio. Voor leerdoelen zie 3.1.1. Tijdens het toetsmoment zijn minstens twee kerndocenten aanwezig. Het verlenen van preekbevoegdheid wordt getoetst door de Landelijke Commissie Kerkelijk Examens (LCKO). De student komt alleen dan in aanmerking voor het getuigschrift wanneer aan de volgende eisen is voldaan:

- de student heeft de vierjarige collegecyclus homiletiek doorlopen (voor zij- en na-instromers wordt gehandeld conform het instroomprofiel);
- de student heeft tenminste twee maal een preekvoorstel voorgedragen dat voldoende is beoordeeld
- de student heeft de eerste 1,5 jaar van de master afgerond;
- de mentor heeft de student een gesprek gevoerd over diens confessionaliteit in verband met het 'ondertekeningsformulier voor proponenten';
- de kerkenraad van de kerkelijke gemeente verleent een positief attest.

Daarnaast moeten de kerndocenten ervan overtuigd zijn dat de student aan de geformuleerde eindtermen aangaande de inhoud van de preek en de hermeneutische en homiletische competenties voldoet (zie 3.1).

De preekbevoegdheid wordt in principe verleend voor de resterende studiekeerperiode (inclusief het prioschap). De docenten evalueren jaarlijks de preekbevoegdheid. Wie preekbevoegdheid ontvangt is verplicht deel te nemen aan de zogenaamde leerbijeenkomsten die voor studenten met preekbevoegdheid door de NGP worden belegd (zie 3.13). Wie deelname weigert kan de preekbevoegdheid worden ontzegd.

Er is een 'Regeling voor het verlenen van preekbevoegdheid' met een format voor de becijfering. De preekbeurt wordt beoordeeld op de volgende aspecten: presentatie, preekdoelstellingen, boodschap en thema, stijlmiddelen, opbouw van de preek, exegese, hermeneutiek, liturgie.

3.14.2 Eindgetuigschrift: getuigschrift voor het toelatingsonderzoek

Het afsluitend getuigschrift is een verklaring dat de student de NGP heeft voltooid en dat hij kan worden toegelaten tot het examen bij een regiovergadering. Het getuigschrift bevat ook een positief oordeel over de deugdelijkheid van de gevolgde opleiding*, over de stage en informatie waarmee de regio haar oordeel kan vormen over de geschiktheid van de kandidaat voor het ambt van predikant op het moment van afstuderen. Dit getuigschrift wordt ondertekend door de kerndocenten en door het bestuur van de NGP.

Wijze van toetsing: de concept-inhoud van het getuigschrift wordt besproken met de student

*) De LV-Doorn heeft bepaald dat een met een masters (of doctoraal) examen afgeronde opleiding aan de TU-Kampen (Broederweg) of de TU-Apeldoorn een deugdelijke theologische opleiding is. Als de student een ander doctoraal diploma heeft of op andere wijze een vergelijkbare studie heeft voltooid is overleg met de NGP noodzakelijk en worden afspraken gemaakt over eventuele aanvullende studieonderdelen. De gemaakte afspraken worden in het attest vermeld.

Prio-schap

Voor studenten die na 1 juli 2011 zijn ingeschreven voor de studie theologie en die gemeente-predikant willen worden, is het prio-schap verplicht. 'Prio' staat voor predikant in opleiding. De prio werkt als aspirant predikant in een gemeente gedurende twee jaar voor minimaal 0,4 fte. Dit kan eventueel al voor het einde van de studie (na de gemeentestage) aanvangen, naast deeltijdstudie. De prio moet preekbevoegdheid hebben verworven en in bezit zijn van een getuigschrift van de NGP. Het prioschap wordt na het doorlopen van een sollicitatieprocedure vervuld bij één gemeente. Het prio-schap is mogelijk vanaf 2015. Voor de uitvoering van de prio-regeling is het bestuur van de NGP verantwoordelijk, dat zoekt naar kerkelijke gemeentes met prio-plaatsen en zorgt voor begeleiders. Eén van de kerndocenten (de docent Praktische Vorming) is coördinator voor het prioschap. Werkbegeleiding en supervisie zijn geïntegreerd; in de eerste fase ligt de nadruk op werkbegeleiding, in de tweede fase op supervisie. Naast de begeleider/supervisor zoekt de prio zelf een gemeentepredikant als *mentor*. De mentor fungeert als adviseur in voorkomende alledaagse situaties en heeft een vrije rol.

Ter afronding van het prio-schap vindt een evaluatie plaats, waarna bij een positief oordeel het attest voor de beroepbaarstelling wordt afgegeven. De prio wordt conform het predikantsprofiel in 'Tussen gisteren en morgen' begeleid in zes taakvelden: verkondiging; liturgie en spiritualiteit; onderwijs en toerusting; pastoraat; leiding en organisatie; samenleving en wereld (indien haalbaar binnen een beperkte betrekking). Verder neemt de prio deel aan de leerbijeenkomsten voor studenten met preekconsent, die gehouden worden door de NGP-docent homiletiek. Het volledige competentieprofiel is te vinden in de *Handleiding Prio*. (<http://www.ngk.nl/werkvelden/ngp/prio/>).